

Новини ▶ 8

Осигурителните прагове за свободните професии ще бъдат три

Новини ▶ 6

Всеки ден работа на „Брикел“ струва 50 хил. EUR на държавата

Пари

pari.bg

Вторник

28 септември 2010, брой 183 (4994)

USD/BGN: 1.45124

▼ -0.48%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.34770

▲ +0.48%

Българска народна банка

Sofix: 387.68

▲ +1.03%

Българска фондова борса

BG40: 113.00

▲ +0.62%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ПЪТНИ ФИРМИ ЩЕ СЪДЯТ ДЪРЖАВАТА

Печелиш търг, строиш път, държавата ти предлага по-малко. 64 компании отказаха да участват в тази схема, някои вече планират да заведат съдебни иски ▶ 4-5

Новини ▶ 7

Държавата отново крие договорки за „Белене“

Компании ▶ 10-11

Всеки шести кредит има проблеми с обслужването

Приложение България-Австрия ▶ 17-22

Австрийски инвеститори се преориентират от Китай към България

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш Уго Чавес

Управляващата във Венецуела Социалистическа партия на президента Уго Чавес спечели мнозинство в парламента, а опозицията отбеляза пробив, като получи над една трета от депутатските места, съобщиха световните агенции. След преброяване на победите от гласовете стана ясно, че партията на Чавес получава най-малко 90 от 165-те депутатски места.

Губещ Василе Блага

Министърът на вътрешните работи на Румъния Василе Блага подаде оставка след скандала с протестния марш на полицейски служители, за който нямаха разрешение и заради който министър-председателят Емил Бок и президентът Траян Бъсеску се отказаха от полицейските услуги за ескортиране.

Четете повече на стр. 16

Мнения

► По темата „Туристическа реклама ще доведе 5% повече туристи и 3% повече приходи“.

► Илюзии, илюзии... Когато дойдат и се отвратят от мръсотията, лошото обслужване, презастрояването и т.н., парите ще се окажат напразно прахосани. А това са нашите пари. И защо ще рекламират нечий бизнес с нашите пари? Всеки бизнес да си плаща рекламата. Това не е работа на държавата.

Николаев

► По темата „Няма да се отпускат повече пари за СУ“.

► Пари за образование няма, ама 10 млн. лв. за кино, конферентна зала и хотелска част на Националния армейски комплекс в София има!

Ужасен

Коментар

► Директорът на „Росатом“ Сергей Кириенко (вляво) събщи, че Русия е постигнала договореност с България и очаква строителството на АЕЦ „Белене“ да започне

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

София си трае, Москва знае

Септември си отива, а с него изтича и предварителният договор за АЕЦ „Белене“, сключен в началото на 2008 г. между руската компания „Атомстройекспорт“ и Националната електрическа компания. Към днешна дата нито един български данъкоплатец не знае със сигурност ще има ли нова АЕЦ, или няма да има. Драмата с атомната електроцентрала продължава години. Инвеститори има - после пък няма, скандал около средствата, потънали в „гъола Белене“, ще се строи - няма да се строи...

Сигнал за възобновяването на работата по електроцентралата дойде... но не от България, а от Русия. Единствената новина от българска страна около „Белене“ беше загатната миналата седмица в типичния оптимистичен стил на премиера, според когото строежът на атомната електроцентрала може да започне „още утре“. Тази новина може да бъде

Елина Пулчева
elina.pulcheva@pari.bg

Липсата на информация нямаше да е толкова притеснителна, ако не ставаше въпрос за пари на българските данъкоплатци

представена и като добра - нови 2 хил. мегавата мощности ще подсилят енергийната система. Може да бъде представена и като лоша - още по-зависима от Русия енергетика. А може да бъде подложена и на хладнокръвен анализ, въпреки че не личи това да е любимият жанр на управляващите.

Една наскоро отминала дата помрачава безгрижието на правителството по темата - 15 септември. Дотогава според първоначалния договор България трябваше да плати 280 млн. EUR за поръчката на първия реактор. Още през лятото стана ясно, че държавата не е предвидила тази сума в бюджета. Затова кабинетът обеща да търси вариант за договаряне на споразумението. Или поне да търси европейски инвеститор за съфинансиране. Инвеститор засега не е известно да е намерен. Не е известно и дали са платени парите, или страната

е предоговорила условията по договора. Държавата отказва да ни информира за това. Липсата на информация нямаше да е толкова притеснителна, ако не ставаше въпрос за пари на българските данъкоплатци. А от 2005 г. до момента „Гъолът“ е глътнал около 1.2 млрд. EUR. А това може да бъде само началото...

С края на септември идва време да бъде сключен основният договор за проектиране, построяване и въвеждане в експлоатация на „Белене“. Както всички знаем, инвеститори все още няма, което значи, че контракт няма как да бъде сключен. Така каза премиерът. Руската страна обаче съобщава различни неща. Някой вероятно не казва истината. Дали ще има АЕЦ „Белене“ - данъкоплатците ще продължаваме да гадаем. Ще следим и световните агенции - току-виж оттам сме разбрали и какво тепърва ще трябва да плащаме.

pari.bg Топ 3

1 Повишаването на инфлацията по време на рецесия обикновено е знак за излизане от нея. В България обаче не означава точно това

2 Няма да се отпускат повече пари за СУ. Алма матер има достатъчно пари, но не ги използва ефективно, смята Симеон Дянков

3 От 1 октомври тежките корупционни практики при получаването на шофьорски книжки вече няма няма да може да съществуват, смята министърът на транспорта Александър Цветков

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
Лилия АПОСТОЛОВА
Ричард КЛЕГ
Стефан НЕДЕЛЧЕВ

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ДИРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Мила КИСЬОВА - 4395863
mila.kisiova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
georgi.andreev@pari.bg
Мирослав ИВАНОВ - 4395867
miroslav.ivanov@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Никола ЦВЕТКОВА - 4395876
nikoleta.cvetkova@pari.bg
ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395866
radostina.markova@pari.bg

Христо ЛАСКОВ - 4395866
hristo.laskov@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагостина ДИМИТРОВА - 4395823
ragoslava.dimitrova@pari.bg
РАРИ.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елина ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

Марина УЗУНОВА - 4395864
marina.uzunova@pari.bg
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Защо да се правят разходи за проверка на действителните гласове в подписката, ако се окаже, че допитването е недопустимо? Кому е нужна такава пряка демокрация, за мен това е популизъм

► **Цецка Цачева**, председател на парламента, по време на дискусия за промени в Закона за референдумите

Число на деня

92

► процента от българите смятат, че бедността в страната е широко разпространена. По този показател България заема второ място в Европейския съюз след Унгария, показва анкета на Евробарометър

Коментар

Икономика, а не религия

Преди месец в един американски мол мъж на средна възраст с вид на религиозен фанатик ми даде листовка на "Атеисти за разделението на църквата от държавата". Възразих, че още в средата на XIX век президентът Тейлър е обявил процеса за завършен. Активистът обаче разказа, че и днес в Тексас църковни групи се опитват да вкарат креационизъм в учебните програми, да направят часовете по християнство задължителни и да потулят теорията на еволюцията. С известна доза гордост си помислих, че поне такива проблеми нямаме в България.

Гордостта ми не остана ненаказана. Миналата седмица духовенство и граждани шестваха в София с искане църквата да се върне в училищата. В самото шествие, разбира

Никола Пенев
nikola@nicodile.eu

” **Нито църквата, нито образованието в България работят добре. Идеята да се обединят, за да си решат проблемите, е нелепа и опасна**

се, няма нищо нередно. Нередно е, че министри и президент се изредиха да

подкрепят идеята с обещание, че това ще помогне да се преодолее "моралната криза в България".

Най-напред идеята противоречи на конституцията. Под каквато и опаковка да се поднесе предметът "религия", той по дефиниция ще е религиозен. България е светска държава и следователно няма право да се меси в общуването на гражданите си с Бога. Религиозното обучение няма място в държавните училища, за него от векове съществува специална институция - църквата. За духовното израстване на децата БПЦ може да организира школи, семинари, неделни училища - на своя територия и със свои пари - и да остави всеки родител да реши дали да запише децата си.

Натрапва се усещането, че опитвайки се да влезе

► Духовници развяха знамена миналата седмица на литийно шествие в подкрепа на задължително обучение по предмета "религия" в училищата СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

в училищата, БПЦ прикрива собствената си неадекватност. Ако действително се грижеше за духовните нужди на хората, те сами щяха да я търсят. В последните години обаче за нея чуваме само покрай шумните анатемни срещу Мадона, Хари Потър и гейпрайдовете. От друга страна, в светлината на изнесените от Българския хелзински комитет данни за геноцида в домовете за деца с увреждания, не

можем да не попитаме дали в последните десет години поне един свещеник е посетил поне един от тези домове. За да спаси душите на страдащите, а и за да ни каже какво става вътре. Грижата за най-нуждаещите се, излиза, не е приоритет на БПЦ.

Нито църквата, нито образованието в България работят добре. Идеята да се обединят, за да си решат проблемите, е нелепа

и опасна. Вместо религия училището би следвало да въведе икономика, да засили компютърните науки и да осъвремени всичко друго. Ако в България растат образовани млади хора, "моралната криза" ще се реши от само себе си. А възможно е и те сами да потърсят пътя към храма.

*Никола Пенев е доктор от Станфордския университет и в момента работи като приложен математик в САЩ

Започна се

Държавата продава над 234 млн. EUR дълг

Интересът към 15-годишните ДЦК надвиши седем пъти предлагането

Държавата ще емитира над 234 млн. EUR дълг, което е значително над предварително планираните през 2010 г. Това стана ясно след обявяването на резултатите

от аукциона за 15-годишни еврови държавни ценни книжа, предназначени за вътрешния пазар. Емисията е първата с такъв матуритет от 2003 г. насам и привлече седем пъти повече поръчки от обявения 45 млн. EUR номинал. От МФ отчитат, че това е рекордно високо ниво на коефициент на покритие, постиган

на аукцион за продажба на дългосрочни ДЦК. В основата на големия интерес и завишените поръчки са институционалните инвеститори - пенсионни фондове, застрахователни и животозастрахователни дружества.

Според директора на дирекция "Държавен дълг и финансови пазари" във финансовото ведомство Милена Бойкова постигнатата средно претеглена годишна доходност на аукциона от 6.45% показва минимална надбавка спрямо емисията с период 10 години и 6 месеца. Тя е измерител за Министерството на финансите и се използва за изчисляване на дългосрочния лихвен процент.

Заместник-министърът на финансите Боряна Пенчева определи високия интерес към аукциона като добър показател за доверието на инвеститорите към България като емитент на суверенен дълг.

Мирослав Иванов

► Емитирането на държавен дълг се очертава като единствена стъпка пред финансовия министър Симеон Дянков за запълване на дупката в държавния бюджет

ufi Member **IFR** Bulgaria
Международен панаур Пловдив

Международен Технически Панаур

27.09. - 02.10. 2010

Автомобилен салон Пловдив

Акватех
Аутотех
Елтех
Енеко
Инфотех
Машиностроене
Стройтех
Химия
Интермин Експо

www.fair.bg

Пътни фирми се заканват

Печелиш търг, строиш път, държавата ти предлага по-малко. Ват в тази схема, някои вече планират да заведат съдебни искиове,

Инженер Валентин Зеленченко е добре познато име в пътното строителство. От много години е изпълнителен директор на "Пътно строителство Добрич" АД. В бранша е известен и с това, че държавата му дължи около 7 млн. лв. за ремонтирани и новопостроени пътища, както и с това, че няма намерение да кандидатства, за да си ги получи чрез Българската банка за развитие.

Красимира Янева
krasimira.yaneva@pari.bg

Всъщност фирмата на инж. Валентин Зеленченко е една от 64-те, на които пътната агенция дължи пари, заработени през 2008 и 2009 г. - в края на мандата на кабинета "Станишев". На тези фирми държавата дължи около 36 млн. лв. За някои от тях дълговете са съвсем малки - до 5000 лв. Фирмите с малки вземания са готови да чакат, докато агенцията им ги даде, защото от тези суми не зависи бъдещето на компаниите. Фирмите, които имат да получават над няколко милиона обаче, обмислят и друг вариант - да съдят държавата.

Изчакване

"Не съм подал заявление за получаване на парите чрез Българската банка за развитие, защото ще ми удържат 7-8%. При 7 млн. лв. това са много пари. Държавата рано или късно ще ни плати. Това може да стане например и чрез даване на държавни ценни книжа. Аз нямам отношения с Българската банка за развитие, а с държавата", категоричен е инж. Зеленченко. Дълговете на държавата към него са от 2008-2009 г. "Първоначално се твърдеше, че парите ще ни бъдат изплатени до април тази година, а след това министър Росен Плевнелиев каза, че който не се възползва от механизма чрез банката, може да си получи парите до края на април догодина. Всеки ден ли ще ни лъжат?", пита инженерът. Твърди и че не е искал среща със строителния министър - просто защото нямало за какво да си говори с него. "Държавата рано или късно ще ни плати", смята инж. Зеленченко. Според него дългът на Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ), обявен през миналата седмица за 50 млн. лв., е смешно малък и затова трябва да бъде платен.

Отново със заплаха

"Ако до април догодина не ни бъде платено, ще заведа дело", категоричен е инж. Зеленченко. "Фирмите ще дадат на съд държавните ведомства, които им дължат пари", твърди и членът на УС на Българската браншова камара "Пътища" инж. Румен Йовчев.

Какво ще стане, ако компаниите заведат дела и ги спечелят? Тогава Агенция "Пътна инфраструктура" ще трябва да плати и неустойките по договорите за забавените плащания. Според шефове на пътни фирми в случая става дума за лихва от основен лихвен процент плюс 10 пункта. От АПИ заявиха, че ако се стигне дотам, ще бъдат

принудени да изпълнят съдебните решения. Ако няма парите за годината, в която се е произнесъл съдът, изплащането ще бъде отложено за следващата.

От агенцията твърдят, че щом сега действа механизмът за разплащане през Българската банка за развитие, те няма как да платят на никоя фирма, дори и да

става дума за сума, по-малка от 1000 лв.

Надежги и страхове
Това е поредният случай, в който пътностроителни

фирми заплашват държавата със съд. Досега обаче те не са се осмелили да направят това. Вероятните причини са две. Първата е, че се надяват все

► **Списък на фирми, които не са подали заявления за получаване на държавни дългове чрез ББР до 27 септември 2010 г.**

ФИРМА	ДЪЛЖИМА СУМА
"ПЪТНИ СТРОЕЖИ - ВТ" ООД	4 757 603
"РУТЕКС" ООД	247 988
"ПЪТИНЖЕНЕРИНГ СТРОЙ-Т" ЕАД	4 584 214
БКС ЕООД	341 240
ДЗЗД "ПЪТНО ПОДДЪРЖАНЕ ПЛОВДИВ"	648 063
"ПИ ЕС АЙ" АД	1 331 746
"АРДА СТРОЙ" ООД	563 889
"ПЪТСТРОЙ ЕКОПОДДЪРЖАНЕ"	189 659
ДЗЗД "ПЪТНО ПОДДЪРЖАНЕ ПЛОВДИВ"	1 202 571
"ОБЕДИНЕНИЕ ПЪТНО ПОДДЪРЖАНЕ СОФИЯ"	677 478
"МОСТРЕМОНТ 97" ООД	519 040
"ОБЕДИНЕНИЕ ИХТИМАН"	174 928
"ПЪТИЩА И СЪОРЪЖЕНИЯ" ЕАД	108 863
"РОДОПА ТРЕЙС" ЕООД	277 996
"ВИАСТРОЙИНЖЕНЕРИНГ" ООД	317 306
"ПЪТНО ПОДДЪРЖАНЕ ПЛОВДИВ" ЕООД	1 575 654
ПСК ЕС БИ ЕС АД	171 690
"ПЪТНО СТРОИТЕЛСТВО ДОБРИЧ" АД	5 395 451
"БАРС" АД	749 317
EGIS ВСЕОМ	447 103
СДРУЖЕНИЕ "ТИНСА-ЕРКО"	242 140
"АДО ГЪРЦИЯ"	215 141
"ПЪТСТРОЙ-92"	2 416 229
"БУРГАСПЪТСТРОЙ" АД	188 968
"ПЪТНИ СТРОЕЖИ - ВТ" ООД	325 409
"ПЪТИНЖЕНЕРИНГ СТРОЙ" ЕАД ТЪРГОВИЩЕ	4 195 081
"СТАНИЛОВ" ЕООД	1 416 120
"ПИ ЕС АЙ" - СТАРА ЗАГОРА	909 811
"КОНСОРЦИУМ ПП БЯЛА"	454 046

ИЗТОЧНИК: АГЕНЦИЯ "ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА"
* ФИРМИТЕ СА ИЗПЪЛНЯВАЛИ ПОРЪЧКИ ПО ВРЕМЕТО НА КАБИНЕТА "СТАНИШЕВ". В СПИСЪКА СА ФИРМИ, НА КОИТО СЕ ДЪЛЖАТ НАД 150 000 ЛВ.

Фирми са си поискали 235 млн. лв.

Има още 2 дни за подаване на заявления за разплащане през ББР

По схемата за разплащане с Българската банка за развитие фирмите са си поискали 235 291 156 лв. При задействането на механизма с банката дълговете на държавата към бизнеса възлизаха на 660 млн. лв. Фирмите може да си поискат парите по тази схема до вдругиден - 30 септември.

До 27 септември са разплатени 200.1 млн. лв. Най-много - 97.5 млн. лв., са платени за строителство и ремонт. Строителни фирми са подали 421 заявления. За доставка на оборудване, консумативи и стоки са пла-

тени почти 94.5 млн. лв. За други извършени дейности са платени 8.1 млн. лв.

Фирми са подали 932 заявления за разплащане през банката. Най-големите длъжници към бизнеса бяха военното и строителното министерство. 385 заявления са за дългове на Министерството на отбраната, 264 - на министерството на труда, 126 - на регионалното, 22 от земеделското. Подадени са 15 заявления за дългове на МВР, 12 - на правителството, 11 - на транспортното министерство, и само 2 са за неиздължени средства от Министерството на финансите, съобщиха от трезора, чийто изпълнителен директор е Димитър Димитров.

Красимира Янева

► Димитър Димитров

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

ДА СЪДЯТ ДЪРЖАВАТА

64 компании отказаха да участват за да си получат всичко

97.5

▶ млн. лв. са платени за строителство и ремонт по схемата с ББР

94.5

▶ млн. лв. са платени през трезора за развитие за доставка на оборудване, консумативи и стоки

200.1

▶ млн. лв. са получили фирми, а се очакваше, че през банката за развитие ще се разплатят 3 пъти повече

▶ **Шефове на пътностроителни фирми за пореден път заплашиха, че ще съдят държавата за неизплатен суми. Заради кризата в строителството заплахата може да се превърне в реалност, за да оцелеят**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

пак да получат парите си, макар и със закъснение. Втората - шефовете на тези компании се страхуват, че фирмите им повече няма да печелят обществе-

ни поръчки, а в пътното строителство държавата е основният възложител и без поръчки от нея те са обречени на фалит. Предвид кризата, която засегна

първо строителството у нас, обаче някои ще бъдат принудени да заведат дела за получаването на парите. Засега нямат друг начин да оцелеят.

Вече платих 8% като лихви на банка за оборотни средства

Агенция "Пътна инфраструктура" дължи на фирмата ми 4 584 214 лв. Не ме устройва, че ББР удържа 8%. Тези пари аз ги платих като лихви на банка в рамките на 1 година, като теглих кредит за оборотни средства. От ББР искат да удържат тези пари накуп.

За мен не е самоцел да си получа парите. По договор възложителят трябва да плати до 28 дни след пускане на платежните документи. Оттам нататък договорът е в просрочие. Обаче по договор годишната лихва, която се дължи, е основният лихвен процент плюс 10

Инж. Божидар Тодоров, изпълнителен директор на "Пътинженерингстрой - Т" АД

„ По договор при просрочие годишната лихва, която се дължи, е основният лихвен процент плюс 10 пункта

пункта. Ако си поискам парите чрез Българската банка за развитие, отпада възможността да се предявят искове. Засега не мисля да съдя Агенция "Пътна инфраструктура", но смятам, да си получа парите.

Освен от АПИ други 470 000 лв. от година и половина ни се дължат от Министерството на земеделието и храните. В случая поръчката беше за строителство на селскостопански път. Схемата чрез Българската банка за развитие ще действа още два дни. Дълговете на държавата към нас обаче ще си останат.

„ Фирмите имат перфектни договори с АПИ и могат да съдят държавата. Кандидатстването по схемата с ББР е въпрос на личен избор и начин да се получат средства

▶ Иван Бойков, изпълнителен директор на Камарата на строителите в България

Пари

Конференция
АВТОМОБИЛЕН ТРАНСПОРТ & СПЕДИЦИЯ

АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА В РЕГИОНА

20.10.2010 г. Гранд Хотел София

ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОГРАМАТА И ЗА РЕГИСТРАЦИЯ:

02/ 4395 855 || <http://events.pari.bg> || events@pari.bg

Със съдействието на:

Спонсор:

Всеки ден работа на "Брикел" струва 50 хил. EUR на държавата

► Единственият изход за ТЕЦ "Брикел" е нейното затваряне, смятат от министърството на околната среда

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Неизпълнение на екоизискванията доближава до принудително затваряне още няколко теца

Няма друг изход за ТЕЦ "Брикел" в Гълъбово освен нейното затваряне. Останалото на немодеризираната централа в работен режим ще струва много повече на държавата, отколкото спирането ѝ от експлоатация и освобождаването на 2000 работници. Това е позицията на министерствата на околната среда и на икономиката, чиито

представители се срещнаха със синдикатите и с работодателски организации.

Последният ултиматум. Засага
В петък - 24 септември, Министерството на околната среда и водите е изпратило писмо до "Брикел", с което уведомява компанията, че ако до 31 октомври не предприеме

действия за спиране на централата, държавата ще направи това принудително, заяви зам.-министърът на околната среда Евдокия Манева. Гълъбовската централа, която не отговаря на европейските норми за серни и въглеродни вредни емисии, е изработила отпуснатия от Брюксел лимит от 20 хил. тона и трябва да спре работа още

сега. В противен случай страната е заплашена от санкции. В момента сме в предсъдебна фаза, трудно е да се каже кога и как ще се произнесе съдът в Страсбург, но ако се наложат глоби, те трябва да се плащат от датата на започване на замърсяването, обясни Манева. А това означава от 1 януари 2008 г. Очакваната санкция е около 50 хил. EUR на ден, като се имат предвид други аналогични случаи, каза още Манева. Това прави около 54 млн. лв. годишно, които трябва да бъдат платени от всички данъкоплатци в страната.

Пореден опит за отсрочка

Представители на КТ "Подкрепа" призоваха държавата да направи всичко възможно, за да договори с Брюксел удължаване на срока, в който "Брикел" да покрие екоизискванията. Не само 2000 работници ще загубят работата си, а много повече свързани с тях производства, е аргументът на синдикатите. Освен това от спирането на брикетната фабрика ще пострадат най-бедните и уязвими домакинства в страната, които използват брикетите за отопление, заяви Константин Тренчев, президент на КТ "Подкрепа". Синдикатите настояха за 20-месечна отсрочка и посочиха, че собственикът на "Брикел" - Христо

Ковачки, вече е предоставил банкова гаранция за бъдеща екоинвестиция. За Брюксел тази гаранция не означава нищо, заяви Евдокия Манева. Трудно ни е да им обясним в ЕК защо седем години не е направено нищо, каза още тя.

Сега в Гълъбово, после и в...

Още една възгледна топлоцентрала е застрашена от спиране - ТЕЦ "Република" в Перник. Четирите ѝ блока са затворени, но все още работи петият. Емисиите серни оксиди на този блок обаче били пренебрежимо ниски. Централата е собственост на държавата, но в момента е в процедура по несъстоятелност. Не стана ясно дали екоминистерството е поставило ултиматум за спиране и на тази централа.

В останалите топлоцентрали в България, които работят на възглед, в момента текат реконструкции и имаме уверения от ръководствата им, че ще спазват всички срокове, казаха от екоминистерството.

Положението в ТЕЦ "Бобов дол" и ТЕЦ "Сливен" - и двете свързани с бизнесмена Христо Ковачки, обаче никак не е розово. До края на 2011 г. ТЕЦ "Бобов дол" трябва да затвори втория си блок, ако не изгради сероочистка. Централата вече беше принудена да спре един от блоковете си

през 2008 г. Общата инвестиция в сероочистката на втори и трети блок е за 120 млн. лв. и засега е известно само това, че е задействана процедура по доставяне на оборудването. В ТЕЦ "Сливен" нужните инвестиции за модернизация са много по-ниски - около 36 млн. лв., но и там до момента не са предприети действия. В момента там се правят ремонти, които да намалят мощността под наблюдаваните от Брюксел нива.

Държавната ТЕЦ "Марица-изток 2" вече е привела в норма първите си четири блока, в момента се работи по шести блок, като единствено петти остава без сероочистка.

Димитровградската ТЕЦ "Марица-3" има разрешение да работи до 2015 г. Дотогава трябва да замени сегашните мощности с парогазов модул, но за момента не е започнала да осъществява този проект.

Без проблеми е единствената ТЕЦ "Енел Марица-изток 3". Италианците инвестираха близо 1.5 млрд. лв. в сероочистки, нови електрофилтри и рехабилитация на четирите блока на бившата държавна топлоцентрала.

До месец-два се очаква да заработи и най-новата и най-модерната мощност у нас - ТЕЦ "АЕС Марица-изток 1", в която американската инвестиция беше 2.5 млрд. лв.

Мила Кисьова

► Състояние на ТЕЦ в България

ТЕЦ	Договореност	Срок	Инвестиции (в млн. лв.)	Изпълнение
ТЕЦ "Брикел"-ЕАД	Да се изведе от експлоатация	12.2011 г.	156	не
ТЕЦ "Марица-изток 2"	1. Да се рехабилитират блокове 1-4	12.2007 г.	290	да
	2. Да се изгради сероочистка за блокове 1-4	12.2007 г.	160	да
	3. Да се изгради сероочистка за блокове 5-6	12.2007 г.	120	не
ТЕЦ "Енел Марица-изток 3"	1. Изграждане на две сероочистки	12.2007 г.	200	да
	2. Рехабилитация на елфилтрите	12.2006 г.	2	да
	3. Да се рехабилитират блокове 1-4	12.2009 г.	1200	да
ТЕЦ "Марица 3"	1. Да се изведе от експлоатация блок 120 MW	12.2015 г.	86	-
	2. Да се изгради парогазов модул 60 MW	12.2007 г.	120	не
ТЕЦ "Бобов дол"	1. Изграждане на сероочистки за два блока	12.2007 г.	120	не
	2. Рехабилитация на елфилтрите	12.2007 г.	9	не
	3. Да се рехабилитират горивните уредби	12.2007 г.	15	не
	4 Или изграждане на 3 блок на газ	12.2014 г.	500	не
ТЕЦ "Република"	1. Изграждане на сероочистка за блок 5	12.2008 г.	9	не
	2. Изграждане на котел на кипящ слой 120 MW	12.2007 г.	60	не
	3. Извеждане от експлоатация на котли 1-4	12.2007 г.	10	да
ТЕЦ "Сливен"	1. Монтаж на нискоемисионни горелки на ВК1	12.2004 г.	0.7	не
	2. Изграждане на парогазов модул 20 MWe и 30 MWe	12.2004 г.	20	не
	3. Извеждане от експлоатация на възгледните котли	12.2004 г.	16	не

Заради парниковите емисии ТОКЪТ ПОСКЪПВА С 20% ОТ 2013 Г.

Производствените инсталации ще плащат за всеки тон въглероден диоксид след 10 години

От 2013 г. се очаква цената на електроенергията в България да поскъпне с около 20% заради влизане в сила на новите изисквания за заплащане на емисиите парникови газове.

Всички производствени инсталации, които замърсяват околната среда, ще трябва да започнат да плащат за всеки тон изхвърлен в атмосферата въглероден диоксид. Това ще става поэтапно, като през 2013 г. ще се плащат 30% от емисиите. Всяка година този процент ще нараства с 10 пункта, като през 2020 г. ще се плащат 100% от емисиите.

Целта на този регламент

е да се намали замърсяването на въздуха чрез нови инвестиции в подобряване на производството. И в двата случая ще се стигне до увеличаване на цената на произведената електроенергия, защото фирмите трябва да направят инвестиции, равни на размера на сумите, които биха платили за вредни емисии, обясни Валентин Терзийски от Асоциация-

та на топлофикационните дружества.

В момента годишно в страната ни се излъчват 38 млн. тона въглероден диоксид от промишлени инсталации, а един тон въглероден диоксид се търгува за 15 EUR. Ако тази цена се запази същата, от 2013 г. средната цена на мегаватчас електроенергия ще се повиши от 90 на 105-110 лв., заяви Терзийски.

Номерът казва всичко. Mobil 1

0800 1 4004

НАЦИОНАЛЕН БЕЗПЛАТЕН ТЕЛЕФОН
ЗА ЗАЯВКИ НА ВСИЧКИ СМАЗОЧНИ ПРОДУКТИ МОБИЛ

4000 Пловдив, бул. "Триумф" 151
телефон 022 246 396, факс 022 498 360

1700 София, ул. "Славейков" 100/1
телефон 02 617 53 00, факс 02 61 31 590

1387 София, ул. "Левски" / Обкръжен път 723
телефон 02 62 56 742, факс 02 626 290

8000 Варна, 313 Липовица/Център Варна
телефон 052 721 091, факс 052 711 157

8000 Варна, кв. "Звонимир" 60, 62/1
телефон 059 620 742, факс 059 620 742

8000 Плевен, Калитра Разход, 25
телефон 035 600 013, факс 035 600 250

8000 Плевен, бул. "Триумф" 151
телефон 035 600 013, факс 035 600 250

ОФИЦИАЛНИЯТ ДИСТРИБУТОР НА МОБИЛ ЗА БЪЛГАРИЯ

ОМНИКАР БГ ЕООД

Омникар БГ ЕООД е единствен дистрибутор и сервизен партньор на ExxonMobil в България с основен предмет на дейност представителство, внос и дистрибуция на моторни и индустриални масла Mobil и Esso. Фирмата е сертифицирана по ISO 9001:2000.

www.omnicar.bg

Държавата отново крие договорки за атомната централа в Белене

Докато българската страна не съобщава за новото развитие по проекта, руската вече се готви да строи

Проектът АЕЦ „Белене“ все пак върви към реализация, въпреки че нито една българска институция не потвърждава официално това. Както в повечето случаи досега, сигналът дойде отвън - този път от ръководителя на руската държавна корпорация за атомна енергия „Росатом“ Сергей Кириенко.

Новина от Изтока

В Китай Кириенко обяви, че до края на годината Русия очаква строителството на АЕЦ „Белене“ да започне. По думите му вече са постигнати договорености с правителството на България, а Москва разчитала до края на годината да бъде съгласуван план за действие за изграждането на централата.

Съвпадение в плановете

Няколко часа по-късно шефът на дирекция „Сигурност на електроснабдяването“ към икономическото министерство Димитър Куюмджиев съобщи, че до 2020 г. страната трябва да разполага с 2000 mW нови ядрени мощности. Куюмджиев представи концепцията за енергийната стратегия на България до 2020 г., в която точно са разписани новите мощности от АЕЦ. В стратегията, която предстои да бъде одобрена

▶ 280 млн. EUR трябваше да плати до средата на септември държавата за поръчката на първия реактор на АЕЦ „Белене“

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

от Министерския съвет, не е записано точно кои са тези мощности. Най-вероятно става въпрос за АЕЦ „Белене“, чиито реактори са с капацитет 2000 mW, а евентуални нови мощности в АЕЦ „Козлодуй“ засега са само идеи.

Все пак от българска страна все още няма категорично потвърждение за възобновяването на про-

екта. Миналата седмица по време на среща с посланика на правителството на САЩ по въпросите на енергетиката за Евразия Ричард Морнингстар в Ню Йорк българският министър-председател Бойко Борисов заяви, че България има всички разрешителни и „още утре може да стартира“ строежа на АЕЦ „Белене“.

И едни 280 млн. EUR

В началото на юли премиерът обяви, че по договореностите от 2007 г. до 15 септември страната ни трябва да плати 280 млн. EUR за оборудване за първия реактор на АЕЦ „Белене“. Подобна сума не е предвидена в държавния бюджет. За да избегне плащането от актуализирания бюджет, финансовият министър Си-

меон Дянков обеща, че правителството ще се опита да промени споразумението. Срокът вече мина, но Министерството на финансите не уточнява каква е съдбата на това задължение.

Повече въпроси

Какво и кога са се споразумели България и Русия, не можаха да отговорят и от Министерството на иконо-

миката, енергетиката и туризма. Обяснението беше, че министър Трайчо Трайков е в чужбина и няма как да коментира. Единственото, което казаха за в. „Пари“ от икономическото ведомство, е, че в момента се преговаря само за обема дейности, които да се изпълняват до намиране на финансиране и реструктуриране на проекта.

Елина Пулчева

„Топлофикация София“ ще е с по-ниска загуба от очакваната

Над 250 млн. лв. дължат граждани и фирми за столичното парно

Със загуба от 29 млн. лв. ще завърши „Топлофикация София“ финансовата 2010 г. Според директора на дружеството това до някъде е добра новина, защото очакваната загуба е била за 71 млн. лв. Милевски отчете вчера актуалното финансово състояние на фирмата пред общинската инженерна и енергийна комисия, след като близо от месец тя е 100% собствена на Столичната община.

Решения

По-добрите финансови резултати били следствие от

решението на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) да увеличи от 1 юли цената на парното и топлата вода в София с 18.6%. Това до някъде доближи цената на услугата до нейната себестойност, каза Милевски. Освен това „Топлофикация София“ е редуцирала инвестиционната си програма с 14-15 млн. лв. От продажбата на емисии за парникови газове е получила постъпления в размер на 8 млн. лв. Част от ремонтите е направила със собствени средства и хора и така е спестила разходи за външни изпълнители.

Задължения

Текущите задължения на софийската топлофикация към „Булгаргаз“ са за около

25 млн. лв. Отделно дружеството има стар дълг от 90 млн. лв., който се плаща разсрочено до 2016 г.

Граждани и фирми пък дължат над 250 млн. лв. на дружеството. „Топлофикация София“ внася по 1000 ииска в съда всеки месец срещу длъжници, но съдът има капацитет да разгледа около 7% от тях, каза още Милевски.

Само с промени в законите може да се увеличи и гарантира събирането на дълговете към дружеството, каза още Милевски. Вече се обсъждали такива с министерството на енергетиката. Петко Милевски е внесъл в Столичния общински съвет оздравителен план за дружеството до 2012 г. с конкретни мерки и срокове.

Трафикът на софийското летище надхвърли предкризисните нива

Най-предпочитаната дестинация е Лондон

Рекорден брой пътници са преминали през летище София през август тази година. Цифрата 341 635 надвишава с 3% дори нивата от най-успешната 2008 г., съобщиха от аеропорта. Август е втори пореден месец, в който се отчита по-интензивен пътнически трафик от предкризисната 2008 г.

Тази тенденция е отражение на стабилизирани позиции на авиационния сектор в световен мащаб, смятат от ръководството на аеропорта.

Ръстът при пътническия трафик, сравнен със същия период на миналата година, е 8.5%, или 26 850 повече пътници. Столичната аерогара отчита 10% увеличение на броя на пътувалите по редовни международни линии и 5% на пътниците по черноморските дестинации.

▶ През август през летище София са преминали 341 635 пътници

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Общият брой на излетелите и кацналите самолети на летище София продължава да расте. За август той е 4358, което е с 8.1% повече в сравнение с август 2009 г. Най-голям ръст от 22% на годишна база отбелязват товарните полети. Показа-

телите на бизнес авиацията също се покачат, отчитайки 14% увеличение.

И през август 2010 г. Лондон остава предпочитана дестинация с внушителния брой от 19 177 излетели пътници от София за британската столица.

Осигурителните прагове за свободните професии ще бъдат три

Тотю Младенов продължава да се надява на увеличение на минималната заплата от 2011 г.

Поне по три скали ще се осигуряват догодина хората със свободни професии, съобщи социалният министър Тотю Младенов, който вчера откри националната седмица за борба с бедността. По думите му остава възможността за ръст на минималната заплата до 270 лв. от началото на 2011 г. В плановете на социалното министерство влиза и запазването на маленото заплащане през първите три дни болнични и догодина, коментира още Младенов.

Планове

Младенов потвърди намерението си от началото на 2011 г. да бъдат въведени диференцирани минимални осигурителни доходи за самоосигуряващите се лица у нас. В момента тече съвместна работа между Националната агенция по приходите и Националния осигурителен институт, които трябва да уточнят как точно ще бъдат диференцирани трите нива минимални осигурителни доходи за свободните професии. Обсъжданите варианти предвиждат това става или по деклариран годишен доход, или по типа професия, коментира министърът. Той отказа да уточни какви може да бъдат трите прага за самоосигуряващите се.

Целта на мярката е да се избегне създаването на сегашната ситуация. В момента минималният осигурителен

► Все още се обмисля дали диференциацията на осигурителните прагове за свободните професии да бъде според годишния доход или според вида професия, заяви социалният министър Тотю Младенов

доход за самоосигуряващите се е 420 лв., което за част от хората на свободни професии е твърде висока сума. За други професии обаче е прекалено ниска и не отчи-

та реално получените доходи. Сегашният минимален праг е в сила от началото на 2010 г., а до преди това беше 260 лв. От него изключение са единствено земеделски-

те производители, чийто минимален праг е 240 лв.

Въпросът с диференцираните осигурителни прагове за свободните професии ще бъде обсъден на днешното

Стимул 35 млн. лв. за заетост на младежи

► Общо 35 млн. лв. ще бъдат отпуснати по нова схема по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" за създаване на заетост на младежи, съобщиха от Министерството на труда и социалната политика.
► Целта на програмата е да бъде дадена възможност на 15 хил. безработни младежи до 29-годишна възраст, регистри-

рани в бюрата по труда и завършили средно или висше образование, да получат посреднически услуги.

► Около 90% от тях ще имат възможност да преминават успешно стаж по придобитата специалност, предвиждат от министерството
► Проектът започва през октомври, а одобрените кандидати ще могат да стажуват в различни компании в продължение на 6 месеца, за което ще получават заплащане в размер на 300 лв. за сметка на проекта.

заседание на тристранката, научи в. "Пари". Очаква се днес тристранката да разгледа и предложението на държавата за административно определяне на осигурителните прагове в 44 икономически дейности, за които не беше постигнато споразумение между синдикати и работодатели.

Минимална заплата

Освен плановете за вдигане на осигурителните доходи социалният министър настоява и за увеличаване на минималната заплата през 2011 г. за страната до 270 лв. В момента от ведомството му водят преговори с Министерството на финансите, а според Младенов "нагласите са добри". Крайното решение обаче ще бъде от Министерския съвет. "Надявам се правителството да вземе правилното решение и да увеличи минималната заплата", заяви министърът. Като една от причините за ръст на минималната за-

плата той посочи факта, че в момента в България има около 500 хил. души, които са "работещи бедни", т.е. работят срещу 270 лв. на месец, което след удържането на данъци и осигуровки сваля месечния им доход под 211 лв., колкото е прагът на бедността у нас. Според социалния министър, ако бъде увеличена минималната работна заплата, може да се очаква и ръст на пенсиите.

Болнични

Социалното министерство планира да запази маленото заплащане по първите три дни болнични и през 2011 г. Мярката беше въведена като временна в началото на тази година, а целта беше ограничаване на фалшивите болнични листове. Работодателите трябваше да плащат първите три дни от всеки принудителен отпуск по болест само до края на 2010 г. като мярка срещу кризата.

Христо Ласков

Арх. Апостолов представи лично визията си за "Българския Лувър"

Културният министър направи изложба от всички проекти за музей на съвременното изкуство

Изложба на всички проекти, участвали в конкурса за съвременен музей център в София, станал популярен като "Българския Лувър", откри министърът на културата Вежди Рашидов.

Желаещите могат да разгледат проектите до 3 октомври в галерия "Средец" на Министерството на културата.

На откриването на изложбата присъства и Ян-

ко Апостолов, старши архитект в Kohn Pedersen Fox в Ню Йорк, чийто проект за музейния център бе класиран на първо място в предварителния конкурс.

"Основната цел е да се постигне интеграция на съществуващите сгради, които са обединени от едно централно пространство - скулптурна градина. Върху нея е сложен и целият акцент", каза арх. Апостолов, представяйки визията си за развитие на музея.

Семпъл и икономичен

За разлика от повечето други проекти, които предвиждат съществени промени по визията на сградите, този на арх. Апостолов залага на запазването на фасадите и на развитието на вътрешната скулптурна градина. Градината ще бъде повдигната и ще има достъп от улицата. Не се предвижда тя да

► Прегимството на проекта на арх. Апостолов е, че запазва оригиналната фасада на комплекса, а акцентът е сложен върху скулптурната градина

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

бъде закрыта. "Климатът в България - горещо лято и студена зима, изисква пространството да се климатизира, ако има закрыта

градина. За мен това е нужен разход, който може да се пренасочи към други подобрения", каза Янко Апостолов.

По думите му основните разходи по проекта ще бъдат за приспособяването на сградите за нуждите на музейно пространство, тъй

като сега единствено Галерията за чуждестранно изкуство е имала такава функция. Все още е твърде рано да се каже колко ще струва проектът, тъй като е едва на идейно ниво.

Вероятен победител

Проектът на Янко Апостолов бе избран сред общо 31 проекта от 17-членно жури с председател главният архитект на София Петър Диков. На второ и трето място са класирани проектите на арх. Багряна Тотева и на "Порш концепт" ЕООД. С тримата класирани предстоят преговори, при които ще бъде уточнена и цената за реализирането му, а след това ще бъде обявен и победителят. Между 25 и 35 млн. лв. са предвидените средства за проекта, който в оптимистичния вариант трябва да бъде готов след две години.

Ани Когжаиванова

25

► млн. лв. минимум са предвидените средства за проекта

Сделка**“Павлекс” продаде 17% от “Холдинг Варна”**

“Павлекс-97” ЕООД е продало 890 103 акции, или 17% от капитала на “Холдинг Варна” АД, съобщиха от публичното дружество чрез БФБ. След продажбата компанията

има 223 658 книжа, които представляват 4.27% от гласовете в общото събрание на публичния холдинг. Справка в Търговския регистър показва, че едноличен собственик на капитала на “Павлекс” е “Фриц Интернешънъл Инк Бахамска международна бизнес компания”. Последната сделка с акции на “Холдинг Варна” на

регулацията пазар е от 20 септември, когато 210 лота смена собственика си на цена 6.851 лв. за акция. Пазарната капитализация на компанията е 35.9 млн. лв. За първите шест месеца на 2010 г. холдингът отчита консолидирана загуба от 287 хил. лв. спрямо 10.1 млн. лв. печалба за съпоставимия период на миналата година.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Рекламатор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Българската и македонската борса търсят инвеститор с общ проект

До месец проспектът за листване на БФБ ще бъде във финансовия надзор

Споразумение за размяна на информация между Българската фондова борса и Македонската фондова борса цели да улесни намирането на стратегически инвеститор в тях. Това стана ясно на церемонията по официалното подписване на договореността за размяна на стандартизирана информация. “Това е добро начало на сътрудничество предвид общите стратегически интереси - търсенето на голям инвеститор”, каза председателят на съвета на директорите на БФБ Асен Ягодин. По думите му към проекта за обмяна на информация скоро може да се присъедини и Сръбската фондова борса, която вече е проявила интерес, но има техническо забавяне за изпълнението. Според главния изпълнителен директор на Македонската фондова борса Иван Щериев размяната на информация между пазарите ще остане приоритет, независимо по какъв път на развитие тръгнат операторите - общ или отделен.

“Към балканските пазари традиционно има инвеститорски интерес, макар и той да не е заявен в конкретни параметри

към момента”, допълни членът на съвета на директорите на БФБ Васил Големански.

Параметри

Споразумението с македонската борса засега включва единствено размяната на котировки за търгуваните компании в края на сесията. Те се появяват на двата сайта и инвеститорите могат да сравнят как са се търгували конкретни компании или пък какъв е бил оборотът.

“Към момента няма възможност за двойни листвания, но ако се появи интерес от страна на пазара, може да мислим за изграждането на такава инфраструктура”, каза Ягодин. Двете борси планират да създадат и други съвместни продукти, като общ индекс например, но отново при интерес от страна на инвеститорите. Македонската борса е изцяло частно акционерно дружество, което е публично. Акциите му обаче се търгуват само на нерегулацията пазар, защото акционерите в компанията са по-малко от 100, каквито са нормативните изисквания за Македонската фондова борса, обясни Щериев.

► Това е добро начало на сътрудничество, каза председателят на съвета на директорите на БФБ Асен Ягодин (вдясно)

СНИМКИ МАРИНААНГЕЛОВА

Листване

Проспектът, с който БФБ ще кандидатства за одобрение на публичен статут от Комисията за финансов надзор, ще бъде готов до две седмици, научи в.

“Пари”. След това предстои някои технически редакции и до един месец той ще влезе в КФН. Плановите са борсата да стане публична до края на годината. Практиката

на КФН е да се произнася по подаден за одобрение проспект до 2 месеца.

За написването на проспекта БФБ няма да ползва услугите на посредник, каквато е обичайната

практика. В мениджмънта на борсата вече има доста представители на посредници, които са се нагърбили с писането на проспекта.

Мирослав Иванов

“Глобул” отчете 100 хил. стационарни абоната

► Конкуренцията при фиксираната телефония става все по-ожесточена

Около 10% от клиентите на компанията са пренесени от други мрежи

Над 100 хил. са абонатите на стационарните услуги на “Глобул”, обявиха от телекомуникационния оператор. Тази цифра превръща компанията в един от големите играчи на пазара на стационарна телефония, който е доминиран от “Вивакон” с над 90% пазарен дял.

Сред другите големи играчи са изкупеното на скоро от “М-Тел” обединение между “Спектрум Нет” и “Орбител”, които са на втора позиция по брой абонати, коментират запознати. От

“МобилТел”, който изкупи и доставчика на интернет “Мегалан”, не коментираха колко точно абонати ще има обединението между трите компании, тъй като сделката между тях все още не е приключила и подлежи на одобрение от страна на Комисията за защита на конкуренцията.

Конкуренция

“Глобул” играе на пазара на фиксирана телефония от края на 2007 г., когато компанията представи своята корпоративна услуга “Office Zone”. Преди година операторът дебютира и на потребителския пазар на фиксирани услуги. На него оперират общо 20 алтернативни телекома, показват

данните на Комисията за регулиране на съобщенията.

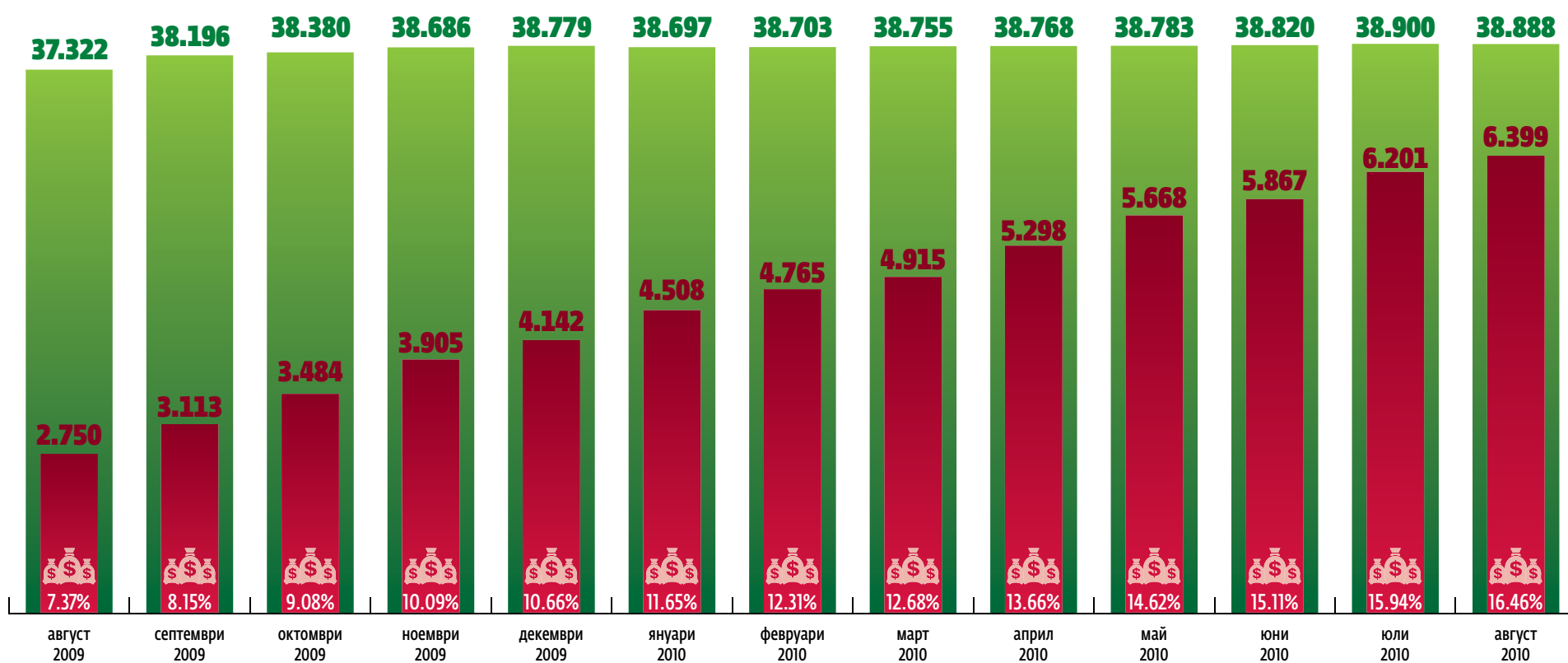
Преносимост

Повече от 10 хил. абоната, или над 10% от общия брой клиенти на фиксираните услуги на “Глобул” са потребители, дошли от други мрежи, показват данните на оператора. Именно преносимостта и по-специално улесняването на процедурата от началото на август се сочат за един от катализаторите на конкуренцията на пазара у нас. Според различни анализатори конкурентен пазар на стационарна телефония обаче означава поне 30% дял на алтернативния сектор.

Христо Ласков

Обем лоши кредити, млрд. лв.

Общ обем отпуснати кредити (без овърдрафт) Дял на необслужвани кредити

Всеки шести кредит има проблеми с обслужването

Най-голям е дялът на забавените плащания от фирми

Лошите и реструктурирани кредити в края август достигнаха 6.399 млрд. лв. Спрямо предходния месец това е увеличение от 198.1 млн. лв. Така дялът на заемите с проблеми при обслужването достига 16.46% от общо отпуснатите кредити, което на практика означава всеки шести кредит. Според банкните обаче увеличението забавя темпа си, като за август е 0.5%, а месец по-рано то беше 0.83%.

Изненадващо икономистите видяха позитивна новина в увеличаващия се размер на лошите кредити. Финансистът Емил Хърсев обясни, че тези 16.45% просрочени заеми показват, че банкните не са тръгнали да разпродават обезпеченията на кредитополучателите, а предпочитат да предоговорят заемите и да

изчакат подобрене при клиентите си.

Загуба или просто закъсняла печалба

Никой от банкните не се наема да коментира каква ще бъде загубата на банкните от кредитите, които не се обслужват навреме. Според Емил Хърсев може да няма загуба или пък тя да бъде само 2-3%. „Достигнатият размер на лошите кредити още не означава, че банкните трябва да ги отпишат“, обясни Петър Андронов, изпълнителен директор на СИБАНК. Той беше категоричен, че загубата на банкните ще бъде много по-малко от процента на необслужваните заеми.

Очакванията за дела на необслужваните заеми са противоречиви. Според икономистите няма как те

да не се увеличават, защото икономиката ни все още е в рецесия независимо от добрите сигнали. Главният изпълнителен директор на Банка ДСК Виолина Маринова коментира, че по-вероятно е в следващите месеци лошите и реструктурирани кредити да се задържат около сегашните си нива и след това положението да се стабилизира.

Разпределение

Най-много са просрочените корпоративни заеми. В края на август дялът им е 58.46% от общия размер на лошите кредити, или 3.740 млрд. лв. Причината за това са кризата и финансовото затруднение на повечето фирми, които оперират у нас. И според банкните е нормално бизнес заемите да се влошават.

На второ място по най-много просрочия се нареждат потребителските кредити. Техният дял е 19.59%, или 1.253 млрд. лв. от лошите кредити. Най-малък е размерът на проблемните заеми при жилищните кредити - 19.14%. Те традиционно са най-нискорисковите заеми, а и в сегашната ситуация повечето семейства са взели кредити заради реална нужда, а не с цел инвестиции. Заради това предпочитат да обслужват редовно ипотечните си заеми, а да се лишат от други разходи.

Така или иначе лошите кредити продължават да се увеличават с всеки изминал месец. Очакванията са тенденцията да бъде пресечена в началото на следващата година.

Рагослава Димитрова

Лошите заеми не са пряка загуба за банкните

Увеличението на лошите и реструктурирани кредити показва, че икономическата криза все още не е преминала напълно. Все пак е добре да се отчете, че увеличението на тези кредити е почти два пъти по-малко в сравнение с юли (когато те бяха 335 млн. лв.) много под рекордните за годината 424 млн. лв., отчетени през април.

Не бива да забравяме, че отчитаните лоши и реструктурирани кредити не са пряка загуба за банкните. Очакванията ни са

Мария Илиева, гл. изпълнителен директор на МКБ Юнионбанк

Кризата все още не е преминала напълно

с преминаването на кризата ръстът на тези заеми рязко да намалее.

Сигналите все още са противоречиви

Нарастването на лошите кредити през август е по-бавно в сравнение с предишния месец. За съжаление сигналите все още са противоречиви, данните са непостоянни, за да се правят изводи.

Дори и дялът на проблемните кредити да е 16.45%, това все още не означава, че банкните трябва да ги отпишат. По тях има достатъчно обезпечения. Не може да се каже

Петър Андронов, гл. изп. директор на СИБАНК

По кредитите има достатъчно обезпечения

със сигурност какъв дял от тези кредити ще бъде отписан и каква загуба ще се инкасира от банкните. До голяма степен това зависи от времето. Много от тези обезпечения ще се продават повече от година, защото съдебните процедури са тромави, а и пазарът е стагниран в момента. Загубата на банкните би трябвало да е значително по-малка от дела на проблемните кредити.

Фирмите не са се изправили на краката си, но това, което е по-добре от първото тримесечие на годината, когато имаше само лоши сигнали, е, че сега сигналите са противоречиви. Цената на кредитите намалява, банкните предлагат по-атрактивни условия, има повече искания за кредити, които получаваме, и това са добри сигнали. Но за краен обрат при лошите кредити е рано да се каже.

Рано е да се говори за подобрене

Няма голяма разлика в дела на лошите кредити в сравнение с предходните месеци. Процентът на кредитите с просрочие над 90 дни не е голям, според БНБ той е 9.45%. До 16% се увеличава заради реструктурираните кредити, а те се реструктурират точно за да се оправят.

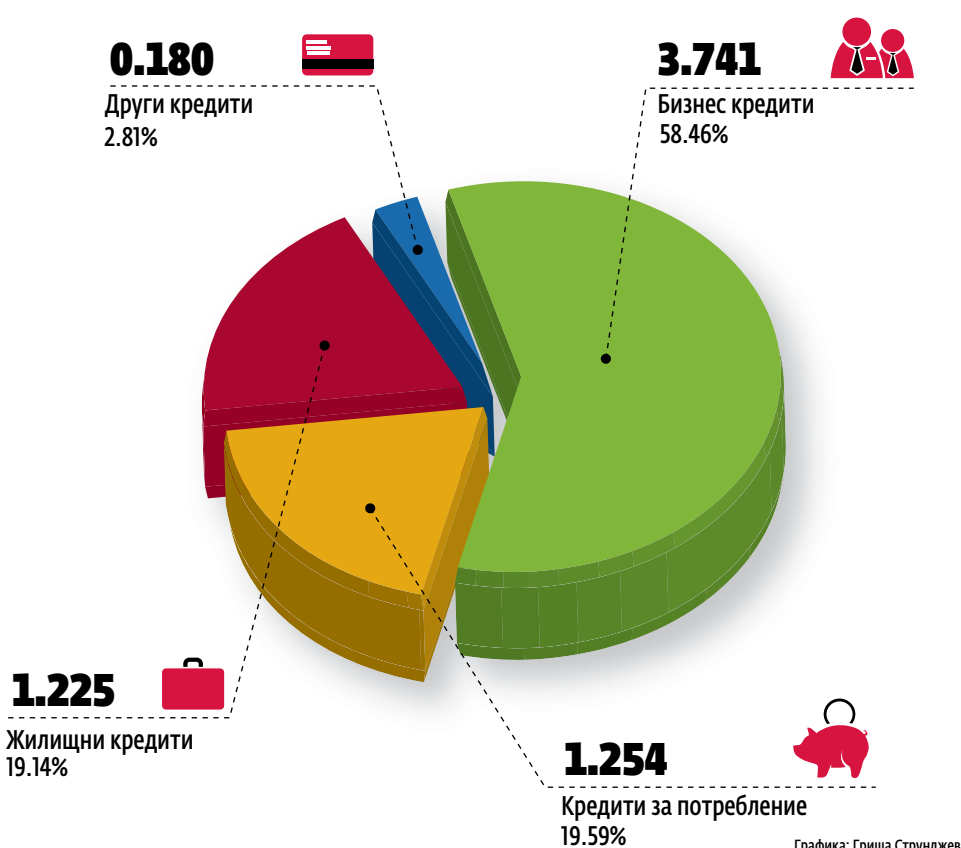
Рано е да се говори за подобрене, първо трябва да се стабилизира бизнес средата.

Виолина Маринова, гл. изп. директор на Банка ДСК

Процентът на кредитите с просрочие над 90 дни е 9.45%

Дял на различните видове кредити за август 2010 г., млрд. лв.

Кризата на ипотечния пазар докара проблеми на трезорите

Голяма част от лошите кредити ще се подобрят, но не веднага. Трябва първо да се стабилизира пазарът на имотите. Този дял на лошите кредити показва и че банките са изчакали клиентите си да се стабилизират, а не са ги изписали и не са тръгнали да реализират обезпеченията по тях. Когато започнат да правят това, тогава ще намалее делът, както и печалбата им. Трудно е да се каже каква част от тези кредити ще са

Емил Хърсев,
финансист

„Може да няма загуба, а може тя да е само 2-3%“

чиста загуба - може да няма загуба, а може тя да е само 2-3%. Това е така, защото в България кредитите са преобезпечени.

Ако не беше кризата в имотния пазар, нямаше да се стигне до това увеличение на лошите кредити, тогава клиентите сами щяха да продадат обезпеченията си и да обслужват заемите си. Това е прякото влияние на кризата в имотния пазар.

Банките са отпуснали с 1.5% повече кредити през август

Най-голямо е повишението при ипотечните заеми, които нарастват с 6.6% на годишна база

Август донесе леко подобрение при кредитирането. Данните на БНБ показват, че всички видове кредити са се увеличили, а общият ръст е от 1.5% на годишна база. Така в края на август банките са отпуснали кредити на обща стойност 49.613 млрд. лв.

Ръст

През август банките са отпуснали 19.065 млрд. лв. кредити на домакинствата. Това е увеличение от 3.8% спрямо същия период на миналата година. Потребителските кредити се увеличават с 5.6% на годишна база и в края на осмия месец от годината достигат 7.655 млрд. лв. Жилищните кредити са 8.594 млрд. лв., което е ръст от 6.6% спрямо август на 2009 г. Ръстът при бизнес кредитите е най-малък. На годишна база те се увеличават едва с 0.3% и достигат 30.549 млрд. лв.

Сигнали, данни и реалност

Макар и скромно, подобрението в кредитирането е позитивен сигнал, комен-

► Най-сериозен ръст се наблюдава при жилищните кредити

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

тират в банковите среди. Това важи с най-голяма сила за ипотечните кредити. „Те са с най-ниското ниво на проблематичност в портфейлите на банките, каза Петър Андронов, гл. изпълнителен директор на СИБАНК.

Жилищните заеми през миналата година бяха малко не защото банките не искаха да ги дават, а защото населението, от една страна, се притесняваше за доходите си, а от друга - очакваше нов спад на цените на имотите. „Сега цените на имотите показват първи признаци на стабилизиране

и това отключва желание на потребителите да си купят жилище“, твърди Андронов.

До края на годината не се очаква голямо раздвижване на кредитирането. На голяма част от фирмите ще са им нужни години, за да се възстановят и да започнат да инвестират. Покупката на жилище пък ще бъде само при реално осъзната нужда, а кредитите за потребление ще се раздвижат само при сигурност, че икономическото положение се е подобрило.

Рагослава Димитрова

BANKING MANAGEMENT FORUM

БАНКИТЕ
В ТЪРСЕНЕ
НА НОВИ
СТРАТЕГИИ

5.10. ГРАНД ХОТЕЛ СОФИЯ

Информация за събитието и програмата:

02/ 4395 855 www.pari.bg events@pari.bg

Banking Management Forum ще даде възможност да се намерят отговори на някои от важните въпроси пред банковия и финансовия сектор – какви са реалните проблеми на банките, как трябва да се управлява рискът, какви са очакванията на клиентите и бизнеса. Banking Management Forum си поставя за цел да помогне на банките да начертаят политиката си за бъдещето - чрез личния опит на всяка банка, прогнозите и тенденциите, както и възможността за обмяна на опит.

Генерален спонсор: PIRAEUS BANK

С подкрепата на: Emirates

Организатор:

Пари

Медийни партньори: МЕНИДЖЪР jobs.bg adwise eventBOX.bg INVESTOR.BG DarikFinance.bg PROFIT.bg

Unilever купува Alberto Culver

Компанията се фокусира върху продуктите за лична хигиена

Производителят на храни и продукти за лична и битова хигиена Unilever ще купи Alberto Culver за 3.7 млрд. USD в брой. Това е най-голямата сделка на компанията за последните десет години.

Купувачът ще плати по 37.50 USD на акция, уточниха от Alberto Culver. Това е с 19% над пазарната цена. От Unilever пък обявиха, че покупката ще увеличи печалбата на акция през първата година.

Нагоре по стълбата

Сделката за Alberto Culver ще превърне Unilever в най-големия производител на балсами за коса в света, както и във втория по големина производител на шампоани. При стилизиращите продукти компанията ще заеме трета позиция. Сред най-популярните продукти на Unilever в момента са сапуните Dove и Lux, дезодорантите Rexona и шампоаните Sunsilk. При храните компанията е известна с разтворимите си супи Knorr и чаевете Lipton, а в сферата на грижата за дома предлага почистващите препарати Cif и Domestos.

Alberto Culver пък предлага продуктите за коса VO5 и TRESemme. Компанията е собственик и на марката Simple, след като миналата година придоби едноименния производител на козметика за кожата за около 240 млн. GBP. Продажбите на Alberto Culver за последните 12 месеца са в размер на 1.6 млрд. USD. Печалбата на компанията преди лихви, данъци и амортизации е на стойност 250 млн. USD.

► Главният изпълнителен директор на Unilever Пол Полман залага на продуктите за лична хигиена за удвояване на продажбите на компанията

СНИМКИ BLOOMBERG

Фокус

Unilever залага основно на продуктите за лична хигиена като част от плана си да увеличи двойно продажбите си. Миналата година компанията купи бизнеса за грижа за кожата на Sara Lee, а с придобиването на Alberto Culver ще добави и нови популярни марки към производството

си. “Продуктите за лична хигиена са стратегическа категория за Unilever, която бързо се развива”, каза главният изпълнителен директор на компанията Пол Полман. По думите му преди 10 години този сегмент е осигурявал 20% от оборота на фирмата, а сега вече делът му е над 30%. Около 80% от това

увеличение се дължат на нововъзникващите пазари, където хигиенните продукти са доста по-търсени от храните на компанията.

Миналата седмица Unilever постигна споразумение за продажба на компанията си за производство на домати храни в Бразилия. Купувачът Cargill ще плати около 260 млн. EUR

за бизнеса. Преди няколко месеца пък компанията се раздели и с италианската си фирма за замразени храни срещу 805 млн. EUR.

Нови пазари

Unilever цели да разшири бизнеса си извън Западна Европа, която беше единственият регион, където продажбите на компанията

за първата половина на годината намаляха. Освен свитото потребление това се дължеше и на сериозната конкуренция от страна на компании като Procter&Gamble и Nestle. В същото време над 60% от продажбите на Alberto Culver се дължат на пазара в САЩ.

Излика Филипова

Vivendi се оттегля от NBC Universal

Френската компания продаде близо 8% на General Electric, предстои сделка за остатъка до 20%

Френският конгломерат Vivendi обяви, че сделката с General Electric за продажбата на 7.66% от неговия 20-процентен дял в американската медийна група NBC Universal вече е приключила. Според изнесената информация стойността на частично придобиване е 2 млрд. USD.

Свързани сделки

На по-късен етап Vivendi ще продаде и останалите 12.34% от собствеността си в NBC, отново на General Electric, като ще получи 3.8 млрд. USD, съобщиха от компанията. Оттам допълниха, че точната дата за втората част

от сделката не е ясна. Тя обаче ще стане факт след приключването на сделката между General Electric и новия мажоритарен собственик на NBC Comcast. В края на миналата година Comcast се съгласи да купи 51% от NBC от General Electric. Сделката трябва да приключи до края на 2010 г. и подлежи на одобрение от регулаторните власти.

По-рано този месец главният изпълнителен директор на Vivendi Жан-Бернар Леви обяви, че групата може да използва средствата от продажбата на дела си в NBC, за да купи 100% от френския телекомуникационен оператор SFR. В момента Vivendi притежава 56% от телекома.

Пазарна реакция

В края на миналата седмица акциите на компанията

► Акциите на Vivendi поскърнаха с близо половин процент след обявяването на сделката вчера

достигнаха седемгодишно дъно от 19.38 EUR на брой. Спадът се дължеше в голяма степен на притесненията около придобиванията, заведеното в САЩ колективно дело срещу компанията, както и на засилващата се конкуренция при френските телекоми.

Окончателното приключване на сделката с General Electric изстреля акциите на Vivendi на борсата в Париж до 20.045 EUR за брой, което е повишение от 0.48% на дневна база. Акциите на General Electric, търгувани в Ню Йорк, се понижиха с 0.61% до 16.558 USD.

Nestle ще прави лечебни храни

Швейцарската компания открива звено за разработка на модерните продукти от 2011 г.

Най-голямата хранителна компания в света - швейцарската Nestle, смята да стане лидер в производството на лечебни продукти. Компанията планира да създаде звено за разработване на храни, които лекуват диабет, затлъстяване и сърдечно-съдови заболявания. Подразделението Nestle Health Science ще започне работа от 1 януари 2011 г., съобщиха от компанията.

Пару и ноу-хау

Nestle разполага както с пари, така и с ноу-хау, за да развие този бизнес, смятат анализатори. Миналия месец компанията получи 28.3

млрд. USD от продажбата на мажоритарен дял в звеното си за очни продукти Alcon на Novartis. Приходите от тази и други сделки ще позволят на Nestle да инвестира в развойна дейност и да стане лидер при производството на храни за здравословни проблеми до няколко години, коментират наблюдатели.

Нов сектор

Това е нов сектор, който заема междинна позиция между храните и лекарствата, обясниха от компанията. Над 1 млрд. души в света са затлъстели, а 60% от смъртните случаи се дължат на хронични заболявания, аргументираха решението си от Nestle. Според компанията здравната система неправилно се фокусира върху лечението на болните вместо върху предотвратяването на заболяванията.

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Октомври	Ноември
Суров петрол	NYMEX	USD/б	76.4	77.74
Брент	ICE	USD/б	78.89	79.08
Газов	ICE	USD/т	679	679.75
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	3.79	4.17
Бензин 95	NYMEX	USD/т	700	-
Нафта	NYMEX	USD/т	681	-

Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Октомври
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	266.39
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	200.76
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	257.27
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	2186.95
Kaiko		NYBOT	USD/m	2806.00
Kaфе	Arabica	NYBOT	USD/m	3984.79
Соя	No.2	ICE	USD/m	408.86
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	642.60

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австрийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	2791	2791.5
Калай	LME	USD/т	23750	23700
Олово	LME	USD/т	2256	2276
Цинк	LME	USD/т	2237	2221
Алуминий	LME	USD/т	2272	2305
Никел	LME	USD/т	22900	23100
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2250	2200

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/т.р.у.	1298.35	1298.8
Сребро	LME	USD/т.р.у.	21.44	21.49
Платина	LME	USD/т.р.у.	1635.5	1638
Паладий	LME	USD/т.р.у.	558	561
Родий	LME	USD/т.р.у.	2100	2100

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1 USD = 1 U.S. cent
1 бу. овес = 15.4224 кг; 1 бу. = 0.4536 кг; 1 cwt = 50 кг; 1 gal. = 3.785 л; 1 MT = 1000 кг

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Австралийски долар	AUD	1	1.37049
Бразилски реал	BRL	10	8.67177
Канадски долар	CAD	1	1.47766
Швейцарски франк	CHF	1	1.45707
Китайски ренминби юан	CNY	10	2.23582
Чешка крона	CZK	100	7.88133
Датска крона	DKK	10	2.62538
Естонска крона	EKK	10	1.25000
Британска лира	GBP	1	2.37560
Хонконгски долар	HKD	10	1.95413
Хърватска куна	HRK	10	2.68898
Унгарски форинт	HUF	1000	7.02601
Индонезийска рупия	IDR	10000	1.69369
Исландска крона	ISK	100	3.26265
Японска йена	JPY	1000	6.74424
Южнокорейски вон	KRW	100	1.77916
Литовски литас	LTL	1000	1.29314
Латвийски лат	LVL	10	5.66448
Мексиканско песо	MXN	1	2.76091
Малайзийски рингит	MYR	10	1.20828
Норвежка крона	NOK	10	4.82754
Новозеландски долар	NZD	10	2.46637
Филипинско песо	PHP	10	1.09021
Полска злота	PLN	100	3.36817
Нова румънска лея	RON	10	4.96227
Руска рубла	RUB	10	4.61444
Шведска крона	SEK	100	4.99428
Сингапурски долар	SGD	10	2.07069
Словашка крона	SKK	10	1.12605
Тайландски бат	THB	100	4.80312
Нова турска лира	TRY	10	1.01417
Щатски долар	USD	1	1.51850
Южноафрикански ранд	ZAR	10	2.09460

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ПЛЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 30.09.2010.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Сurrency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1.96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1.39443	0,00208
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8.49659	0,00258
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1.41778	0,00061
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1.47532	-0,01053
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2.16852	-0,00545
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7.96024	0,02036
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2.62517	0,00007
ЕСТОНСКА КРОНА	EKK	10	1.25000	0,00000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2.29989	0,00822
ХОНКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1.87073	-0,00910
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2.68186	0,00044
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7.06867	0,05224
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1.62202	-0,00645
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3.22356	0,00133
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK	100	3.22356	0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1.72289	-0,00488
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1.26569	-0,00383
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5.66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2.75624	-0,00399
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1.16098	0,00112
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4.69497	-0,01980
НОРВЕЖКА КРОНА	NOK	10	2.47120	0,01026
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1.06620	0,00041
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3.30611	-0,01714
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4.95184	0,03312
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4.60955	-0,00130
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4.74445	0,01725
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	100	2.13262	0,00833
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1.09841	-0,00297
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4.74808	-0,00427
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	9.84016	0,01187
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1.45124	-0,00703
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2.07207	0,00131
ЗЛАТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	1888,83000	-3,16000

Обменни курсове на чуждестранни валути към лева за 28.09.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 24.09.2010 г.					Цена при обратно изкупуване
		До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
Райфайзен-Долар ShortTerm-Облигации	USD	157,90	157,13	156,36	155,98	154,05	154,05
Райфайзен-Евролонг-Облигации	EUR	12,03	11,97	11,92	11,89	11,74	11,74
Райфайзен-Глобални-Облигации	EUR	85,35	84,93	84,52	84,10	82,86	82,86
Райфайзен-А.Р.-Глобален-Балансиран	EUR	100,38	99,90	99,41	98,92	97,46	97,46
Райфайзен-Глобален-Балансиран	EUR	766,01	762,29	758,57	754,86	743,70	743,70
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	EUR	167,32	166,52	165,72	164,93	159,35	159,35
Райфайзен-Глобални-Основни-Акции	EUR	79,49	79,11	78,72	78,34	76,43	76,43
Райфайзен-Глобален-Акции	EUR	153,86	153,12	152,38	151,64	147,94	147,94
Райфайзен-Източноевропейски-Акции	EUR	299,57	298,14	296,71	295,29	285,30	285,30
Райфайзен-Евразийски-Акции	EUR	198,44	197,49	196,55	195,60	188,99	188,99
Райфайзен-НововъзникващиПазари в Акции	EUR	232,27	231,16	230,06	228,95	221,21	221,21
Райфайзен-Русия-Акции	EUR	80,27	79,89	79,51	79,13	76,45	76,45
Райфайзен-ИзточнаЕвропа-Облигации	EUR	238,32	237,18	236,05	234,91	226,97	226,97

Нетната стойност на дължителите на дял е равна на цената на обратното изкупуване. Информация за проспектите и правата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. ст./сп.	ЦОМ	От началото на годината (не се ангажира)	Доходност и Риск	За последните 12 мес.	От началото на публ. преразпределение (ангажирана)	Начало на публ. преразпределение				
									за поръчки над 20000 лв.	за поръчки от 2000 до 20000	за поръчки над 2000 лв.	спед. края на 2-ма тор.
Авора Капитал АД	балансиран	4.7600	4.7838	4.9504	4.7600	4.6648	-7.56%	15.17%	-10.60%	-24.16%	21.01.2008	
Авора капитал - балансиран	балансиран	6.8539	6.8882	7.1281	6.8539	6.7168	-3.24%	14.03%	-3.28%	-13.15%	23.01.2008	
Авора капитал - слова COMMOTITY FUND	високодоходен	10.1491	10.3013	10.5551	0.0000	0.0000	0.89%	N/A	N/A	N/A	23.09.2009	
ДФ Авора Капитал Югоизточна Европа	балансиран	2.1819	2.1819	2.1819	2.1819	2.1819	-12.45%	28.10%	-20.51%	-57.25%	12.11.2007	
Активна Асет Мениджмънт АД	балансиран	2.5942	2.5942	2.5942	2.5942	2.5942	-12.79%	24.72%	-19.84%	-50.64%	12.11.2007	
Астра Асет Мениджмънт АД	паричен пазар	11.2978	11.2978	11.2978	11.2978	11.2978	5.12%	0.12%	7.02%	6.36%	06.10.2008	
ДФ Астра Кеш	балансиран	10.8229	10.8229	10.8229	10.8229	10.8229	0.62%	3.46%	-1.01%	3.91%	06.10.2008	
ДФ Астра Баланс	балансиран	10.8229	10.8229	10.8229	10.8229	10.8229	0.00%	0.00%	-2.36%	8.09%	-5.13%	06.10.2008
ДФ Астра Плюс	балансиран	13.4533	13.4533	13.4533	13.4533	13.4533	-0.76%	5.36%	-1.73%	6.17%	14.12.2005	
БенчМарк Асет Мениджмънт АД	балансиран	7.8803	7.8803	7.8803	7.8803	7.8803	-6.85%	9.93%	-15.03%	-4.74%	01.03.2006	
ДФ БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	балансиран	4.6857	4.6857	4.6857	4.6857	4.6857	-20.75%	11.96%	-20.54%	-16.51%	21.06.2006	
ИД БенчМарк Фонд 2 Акции	балансиран	7.5789	7.5789	7.5789	7.5789	7.5789	-7.10%	12.29%	-3.11%	-10.94%	05.02.2008	
ДФ БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	балансиран	11.2194	11.2194	11.2194	11.2194	11.2194	6.15%	12.80%	8.86%	3.28%	05.02.2008	
ДФ БенчМарк Фонд 4 ЕНЕРГЕТИКА	балансиран	12.0553	12.0553	12.0553	12.0553	12.0553	6.26%	0.13%	8.74%	8.39%	03.06.2008	
ДФ БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	балансиран	81.8910	81.8910	81.8910	81.8910	81.8910	-1.26%	1.97%	-6.47%	-4.71%	20.11.2006	
ДФ БенчМарк Фонд 6 Паричен	балансиран	48.1099	48.1099	48.1099	48.1099	48.1099	-7.30%	3.17%	-15.23%	-13.51%	20.11.2006	
Болкан Капитал Мениджмънт АД	балансиран	63.1358	63.1358	63.1358	63.1358	63.1358	-8.42%	4.56%	-10.63%	-12.40%	03.10.2007	
ДФ БКМ Балансиран Капитал	балансиран	81.8910	81.8910	81.8910	81.8910	81.8910	-1.26%	1.97%	-6.47%	-4.71%	20.11.2006	
ДФ Европа	балансиран	47.8694	47.8694	47.8694	47.8694	47.8694	-7.30%	3.17%	-15.23%	-13.51%	20.11.2006	
ДФ Балкани	балансиран	63.1358	63.1358	63.1358	63.1358	63.1358	-8.42%	4.56%	-10.63%	-12.40%	03.10.2007	
Варчев Мениджмънт Къмплани ЕАД	балансиран	97.9268	97.9268	97.9268	97.9268	97.9268	-5.32%	3.30%	-4.66%	-0.78%	04.01.2007	
ДФ Варчев високодоходен фонд	балансиран	79.0145	79.0145	79.0145	79.0145	79.0145	-5.31%	2.25%	-6.02%	-7.40%	25.06.2007	
ДФ Варчев Балансиран фонд	балансиран	1.31050	1.31050	1.31050	1.31050	1.31050	5.05%	0.7				

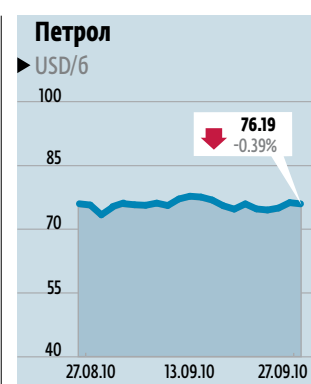
14 ПАЗАРИ

Индекс на деня

1.01

▶ процента се понижи испанският индекс Ibex 35 и достигна 10 619.24 пункта

” По време на борсовата сесия в понеделник измерителят загуби 109 пункта от стойността си. Поскъпването на еврото измести инвеститорското внимание от фондовите пазари

” Цената на петрола отбеляза понижение и по време на вчерашната сесия в Ню Йорк достигна 76.32 USD/б. Американската валута успя да се отрази негативно и върху търговията на нефта

Стока на деня

2.54

▶ процента спечели памукът на борсата в Ню Йорк и достигна 2260 USD/m

” Суровината **добави 56 USD** към стойността си на последната борсова сесия. Инвеститорите все повече обръщат погледи към **нискорисковите активи**, какъвто е **памукът**

Лошото време качи цената на царевичката до двугодишен рекорд

Цената на царевичката достигна най-високата си стойност за последните две години заради опасенията, че наводненията в САЩ и студеното време в Китай ще нанесат сериозни щети върху прибраната реколта. Неприятни последици от лошите климатични условия ще има и върху соята, която днес се търгува на 15-месечен връх. Обилните валежи в западните части на САЩ правят прибирането на реколтата от царевичка почти невъзможно в момента и това ще доведе до закъснение от минимум седмица. Според анализаторите на Telvent DTN Inc. много от площите, засети със зърно, дори няма да може да бъдат ожънати, тъй като полетата все още са под вода. В същото време северните територии на Китай продължават да са под влиянието на ниските температури, което крие потенциална опасност за увреждане на реколтите от царевичка

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” На борсата в Чикаго **фючърсите на царевичката за декември поскъпнаха с 0.14% и се котираха за 205.5 USD/т**

вица и соя. В момента САЩ са най-големият износител на двете зърнени култури. По думите на Боб Зеленка, изпълнителен директор на асоциацията по зърното и фуражите, около 40% от царевичната реколта в Минесота, четвъртия по големина щат производител на зърно в САЩ, ще понесе значителни загуби заради

▶ Климатичните проблеми в САЩ и Китай ще доведат до увеличаване цената на царевичката и соята

СНИМКИ REUTERS

ди голямата влага, което гарантира вдигането на цената.

Хедж фондовете и други големи спекуланти започнаха да инвестират интензивно в дълги позиции, което означава,

че те очакват допълнително увеличаване на цената. До 21 септември сключените сделки с дълги позиции са се увеличили с 21 625 до 465 714 контракта, което е най-високата стойност за последните 14 годи-

ни, по данни на комитетията по търговията със стокови фючърси.

При соята сключените договори в дълги позиции са се увеличили с 16 681 до 163 087, което е увеличение с 11%.

На борсата в Чикаго фючърсите на царевичката за декември поскъпнаха с 0.14% и се котираха за 205.5 USD/т. При цената на соята с доставка през ноември повишението достигна 0.62% до 416.3 USD/т.

Еврото продължава възходящия си тренд

Еврото стартира търговската сесия в понеделник с понижение срещу американския долар и повечето основни валути, но впоследствие успя да изтрие напълно първоначалните загуби. С това единната валута даде знак, че силният порив, който продължава вече втора седмица, все още не е приключил.

Еврото дължеше слабия старт на вчерашната търговска сесия на предупреждението, което Moody's отправи към банковата система в еврозоната. Като причина за повишението си внимание агенцията посочи затрудненията, които финансовият сектор в Ирландия изпитва в последно време. Понижението бе усилено допълнително и след като голяма част от пазарните участници предпочетоха да приберат част от реализираните през последните дни евроти печалби заради

▶ Интересът към европейската валута се върна заради ръста при кредитирането в еврозоната

Петър Кръстев,
"БенчМарк Финанс"

” На последната сесия **европейската валута се котираше за 1.3498 EUR/USD, което е повишение с 0.1%**

очаквания за по-дълбока корекция в полза на американския долар.

Допреди отварянето на американските пазари обаче еврото заличи натрупаните загуби в началото на вчерашната сесия. Интересът към европейската валута се възвърна, след като кредитирането в еврозоната показва ръст за август. Спрямо нивата

отпреди година стойността на отпуснатите заеми се е увеличила с 1.2%. Новината бе разгълтувана от анализатори като добър знак преди "проверката" на европейската банкова система, която предстои тази седмица. Банките в 16-те страни от еврозоната ще трябва да върнат около 225 млрд. EUR от заемите, които дължат на ЕЦБ.

Азия започна седмицата на зелено

Борсовите индекси в Азия започнаха седмицата с повишения, като регионалният индекс MSCI Asia Pacific достигна най-високите си стойности за последните пет месеца, воден от японските износители и добивните компании в региона. Стойността на широкия измерител се покачи с 1.3% до 127.1 пункта.

Най-много сред националните индекси в региона се повиши австралийският S&P/ASX 200, който нарасна с 1.6% до 4675.40 пункта. Поскъпването на металите в началото на седмицата повиши най-силно акциите на компаниите от минния сектор. Индексът на сините чипове в Япония Nikkei 225 добави 1.4% до 9 603.14 пункта, подкрепен от акциите на компаниите износители. От изказване на правителствен служител вчера стана ясно, че

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” Най-много се повиши **австралийският S&P/ASX 200, който нарасна с 1.6% до 4675.40 пункта**

правителството на Япония обмисля отпускането на допълнителни икономически стимули на стойност до 4.6 трлн. JPY (54.6 млрд. USD).

Широкият китайски индекс Shanghai Composite завърши сесията с повишение от 1.4% до 2627.97 пункта, а в Хонконг Hang Seng напредва с 1% до 22 340.84 пункта. В Южна Корея KOSPI нарасна с 0.8% до 1860.83 пункта.

Всеки четвърти имот се предлага с намалена цена

Най-сериозният спад е бил в началото на годината

Слабият пазар на имоти е принудил един на четирима продавачи в страната да прибегва до намаление на офертната цена. Това сочи статистиката на агенциите "Бългериян пропертис" и "Лукс имоти" за първите девет месеца на годината. Според нея делът на намалените оферти към момента е 24% от общия им брой.

Крайт на спада

Като цяло от агенциите отбелязват стабилизиране на пазара на имоти. Основание за това дават сравнително ниските проценти на спад в цените през последните месеци. Данните на "Бългериян пропертис" например показват, че в началото на годината 18% от активните оферти са били коригирани надолу. До септември броят им се е увеличил с едва нови 6%. По сходен начин стои и въпросът с намалението на цените - ако в началото на годината то е било средно 20%, до септември пазарът е слязъл надолу едва с нови 2%. За София и Варна този процент е малко по-висок - около 5% за деветмесечието. Така с натрупването общото намаление на цените в столицата е достигнало 22%, като в началото на годината е било 17%. Според оперативния директор на "Бългериян пропертис" Полина Стойкова за спад тази година говорим главно при надценени имоти, чиито собственици са изчаквали с продажбата през 2009 г.

Жилищен пазар

Данните на агенцията за деветмесечието показват най-сериозен спад в цените на офиси, търговски площи

► Основно надценените имоти са загубили от стойността си през 2010 г., отчитат брокерите

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

и земеделска земя, където собствениците са коригирали офертите си с 28-30% надолу. Най-малък - около 18%, е спадът при цените на апартаментите, където се наблюдава и основната активност при сделките тази година. По данни на портала "Топимоти", който поддържа рубрика за намалени цени още от края на 2008 г., за последните три месеца 21% от офертите за продажба на жилища в София са поевтинели, като средният процент на спад е 8.82 от исканата цена. Според управителя Илиан Петров намаление на цените се наблюдава най-често

в районите с по-голям обем ново строителство, като този вид имоти най-често се обезценяват. "Основната причина е най-вече липсата на доверие у купувачи и кредитни институции в незавършените обекти преди разрешението за ползване", коментира той. От "Топимоти" обаче също отчитат известно стабилизиране на пазара, което се изразява в забавен спад на цените. "Има оживление вследствие на кредитната активност на банките. През последните 3 месеца дори се забелязва леко увеличение на средната цена на продаваните жилища в Со-

фия, като за периода юни - септември то е 1.37%", допълни Петров. Той уточни, че това не е признак за тръгване на цените отново нагоре, но определено показва стабилизиране на имотния сектор.

Най-наголу

Според Полина Стойкова при апартаментите най-голям спад се наблюдава при офертните цени на двустайните жилища и мезонетите. До подобен извод, макар и след кратко наблюдение, достигат и от портала imot.bg. Сайтът, който от седмица поддържа рубрика за имоти с па-

дащи цени, отчита най-сериозен спад в офертите за двустайни жилища - между 13 и 15%. Причината е, че в този сегмент на пазара има най-много предложения и съответно най-много сделки. Гарсоньерите например нямаха голям дял от пазара и преди кризата, цената им не е висока и бързо се реализират. По тази логика няма особена нужда да се намалява офертната им стойност, коментираха от imot.bg. От "Бългериян пропертис" отчитат известно раздвижване при жилищните оферти през последните седмици. Полина Стойкова

► Спад на цените по райони в София

Район	Спад в %
"Люлин 2"	18.41
"Дружба 1"	18.34
"Люлин 4"	17.78
"Дървеница"	15.35
"Манастирски ливади"	15.01
"Гео Милев"	14.18
"Люлин център"	13.85
"Дианабад"	13.06
"Иван Вазов"	13
"Павлово"	12.61
"Зона Б 18"	12.05
"Център"	11.78

Източник: "Топ имоти"

► Спад на цените по видове имоти в страната

Вид имот	Намаление в %
Апартаменти	18
Къщи	22
Земеделска земя	30
Офиси	28
Магазини	30

Източник: "Бългериян пропертис"

посочи, че става въпрос за собственици, които са чакали традиционно силните есенни месеци, за да пуснат имотите си за продажба. "Някои тестват пазара, като намаляват цените на 2-3 пъти, но с незначителни проценти", посочи тя. Като цяло обаче от агенцията определиха 2010 г. като нулева за пазара, без сериозни промени в посока съживяване или намаления на цените. Като цяло очакванията на агенцията са за бавно и мъчително възстановяване на икономиката, а оттам - и на имотния пазар.

Рагостина Маркова

Тристайните апартаменти са най-продавани в квартал "Младост"

В югоизточната част на София почти няма предлагане на малки квадратури

Тристайните апартаменти ново строителство и с разрешение за ползване са най-търсени в столичния квартал "Младост", сочат наблюденията на "Ера Младост Естейтс", част от международната верига ERA. По нейни данни почти 65% от сключените от началото на годината сделки в района са именно за тристайни жилища с площ 85-100 кв. м.

Фактори

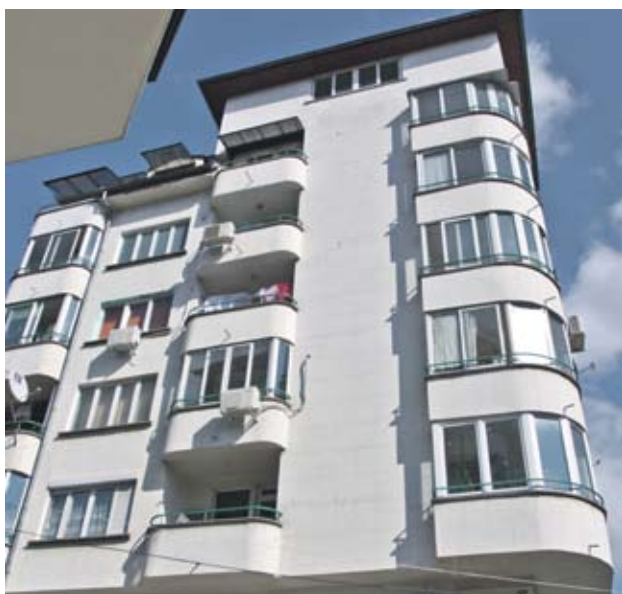
Тази тенденция се дължи на няколко фактора. "Младост" разполага с добра инфраструктура, удобни транспортни връзки и достатъчно зелени площи, което прави района предпочитан от млади семейства. Според мениджъра на "Ера Младост Естейтс" Даниела Кметска към "Младост" се насочват купувачи, които не могат да си позволят по-престижни локации в южната и централната част на София. Причина за динамичния пазар на тристайни

апартаменти е и слабо предлагане на по-малки жилища в района. Според Даниела Кметска активното търсене на гарсоньери в "Младост" контрастира с броя на офертите, който е най-малък от всички за този район. Това отчасти се дължи на забраната на строителство, наложена през лятото на 2008 г. заради изработването на подробния устройствен план. Обзаведените апартаменти се продават по-лесно от тези на шпакловка и замазка. "Картината е различна от годините на имотния

бум, когато купувачите предпочитали да изберат сами вътрешния интериор и готовите жилища чакаха по-дълго", каза Даниела Кметска.

Наеми

Данните на "Ера Младост Естейтс" показват, че за година наемите в района са поевтинели с около 20%. В момента по-малките жилища се отдават за 150-200 EUR, качествените двустайни апартаменти - за 250 до 280 EUR месечно, а тристайните рядко надвишават 350 EUR.

► Почти 65% от сключените от началото на годината сделки в "Младост" са за тристайни жилища

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Китай не знае колко ще плаща на Русия за доставките на природен газ

По 15 млн. т нефт ще потекат по тръбата Сковордино - Дацин в началото на 2011 г.

Руският енергиен гигант „Газпром“ може да започне да изнася природен газ за Китай през 2015 г., ако страните постигнат договореност за цената на доставките. Това стана ясно по време на започналото в неделя официално тридневно посещение в Пекин на руска делегация начело с президента Дмитрий Медведев. Това е втората визита на руския държавен глава в Китай за последните две години.

Всичко без цената

Споразумението между „Газпром“ и Chinese National Petroleum Corporation (CNPC) определя всички параметри на доставките без цената. Тя се очаква да стане ясна, след като бъде разработена и подписана подробна пътна карта за проекта до средата на 2011 г. Документът ще определя също и ко-

► Руският президент Дмитрий Медведев (вдясно) за втори път гостува на китайския си колега Ху Джинтао за последните две години

личествата и маршрута на доставките. Шефът на „Газпром экспорт“ Александър Медведев отказа да коментира каква цена на природния газ се обсъжда. По по-

вод коментарите в руската преса, че Пекин няма да се съгласи да плаща повече от 150 USD за 1000 куб. м, той каза: „Не ме разсмивайте“.

Готовност

Русия може да започне да изнася газ за Китай през 2015 г., ако дотогава бъдат съгласувани всички подробности по споразумението,

каза заместник-премиерът Игор Сечин. По думите му Москва може да осигури на страната целия газ, от който се нуждае. „Русия е естествен партньор и е готова изцяло да осигури нужното количество за икономическото развитие на Китай“, заяви Сечин.

Втори участник

Миналата седмица „Лукойл“ обяви намерението си да стане втората руска компания освен „Газпром“, която да доставя природен газ на Китай. „За момента разговорите, които води „Лукойл“, са на предварителен етап“, каза руският министър на енергетиката Сергей Шматко, който също участва в делегацията. По думите му те не са обвързани с преговорите на „Газпром“.

Петролопровод

Президентът Медведев и китайският му колега Ху Джинтао официално обявиха и завършването на строителството на петролопровода Сковордино - Мохе - Дацин. По тръбата ще започне да тече руски нефт от 1 януари

2011 г. Договореният обем на доставките е 15 млн. т годишно за срок от 20 години. Пекин е поискал количеството да бъде увеличено до 30 млн. т, но все още няма постигнато съгласие. В момента Русия транспортира петрола за Китай с влакове, което сериозно забавя и оскъпява процеса. Споразумението между двете страни беше подписано миналата година, като в замяна за редовните доставки Пекин предостави кредит в размер на 25 млрд. USD за държавните компании „Роснефт“ и „Транснефт“.

Енергиен консуматор

За последните пет години Китай е удвоил вноса на петрол, а само миналата година доставките са скочили с 48%, показват данни на митниците. Страната се опитва да намали зависимостта си от нефт и въглища, тъй като е най-големият замърсител в света. За целта Пекин планира да утрои използването на газ до около 10% от общата енергийна консумация до 2020 г.

Иглика Филипова

Вътрешният министър на Румъния подаде оставка

Причината е, че полицаите са стачкували незаконно в Букурещ

Вътрешният министър на Румъния Василе Блага подаде оставка, след като стана ясно, че полицаите са стачкували незаконно миналия петък. Дунавската ни съседка беше обхваната от масови протести, след като премиерът Емил Бок обяви, че ще намали заплатите в публичния сектор с 25%. Тази оставка е въпрос на чест, коментира Блага. По думите му полицията има право да

протестира, както лекарите и учителите, но стачките трябва да са законни.

Трудни решения

Близо 36 хил. държавни служители не отидоха в понеделник на работа, а излязоха по улиците на Букурещ срещу намеренията на кабинета заплатите им бъдат орязани. Целта на Бок е да се намалат допълнително бюджетните разходи и явно вече ножът е опрял до кокала, след като се стига и до намаляване на заплати, коментират външни анализатори. Преди да се стигне до този ход, прави-

телството увеличи ДДС с 5% до 24% и вдигна възрастта за пенсиониране до 65 години за мъжете и жените. Страната продължава да изпитва сериозни финансови затруднения и кабинетът на Бок се бори с всички сили да намали бюджетния дефицит. Именно свиването на дупката в хазната е ключовият фактор Букурещ да получи нов транш от МВФ. Страната се договори с фонда за заем от 20 млрд. EUR.

Кабинетът се клати

Очаква се опозиционната партия на социалдемокра-

тите и либералите да гласува вот на недоверие на правителството през втората половина на октомври. Коалиционното правителство на Емил Бок успя да оцелее след негативния вот през юни, когато 8 гласа спасиха кабинета. Кабинетът на Бок е много близо до точката, в която може да загуби парламентарното мнозинство, коментира пред Bloomberg анализатор от Института за публична политика в Букурещ. По думите му на фона на икономическата и финансовата криза сега се задава и политическа.

► За вътрешния министър Василе Блага оставката е въпрос на чест

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

ПРОДАВА

ДВА МАГАЗИНА
с площ по 60 кв.м. и парцел 1/2 от 330 кв.м., гр. Стара Загора, ул. „Христо Ботев“, чрез ЧСИ
цена 312 000 лв.

0897 999 029

ПРОДАВА

АПАРТАМЕНТ
ЗП 110 кв.м., гр. София, ж.к. Овча купел, етаж 17, чрез ЧСИ
цена 160 000 лв.

0897 999 029

ПРОДАВА

МАГАЗИН
с площ по 30 кв.м. и СКЛАД с площ 28 кв.м., гр. Стара Загора, бул. „Симеон Велики“, чрез ЧСИ
цена 150 000 лв.

0897 999 029

ПРОДАВА

МЕЗОНЕТ
ЗП 206 кв.м., гр. Русе, ул. „Александровска“, чрез ЧСИ
цена 168 000 лв.

0897 999 029

НЕЛАС МОТОРС **Equality**
www.nelas-motors.com

Спирачни гискове
Mercedes Actros - 110 лв.
MAN TGA - 130 лв.
Scania 124 - 110 лв.
DAF XF - 210 лв.

Накладку
Mercedes Actros - 125 лв.
MAN TGA - 125 лв.
Scania 124 - 125 лв.
DAF XF - 125 лв.

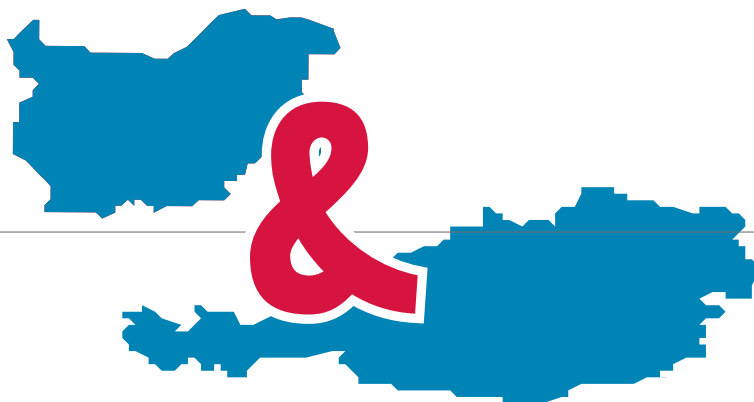
Цените са без ДДС
Офертата важи за перуога 27.09-15.10.2010 г.

Пари

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

Цена за публикация: 0.66 лв./колон мм/ без ДДС

За допълнителна информация и заявки: тел.02/4395 853, e-mail: reklama@pari.bg

Редактор:
Дарина Черкезова
darina.cherkezova@pari.bg
tel. 4395-877

Редактор:
Цветелина Димитрова
cvetelina.dimitrova@pari.bg
tel. 4395-849

Най-големият инвеститор

С 3.2% се съживява стокообменът между България и Австрия след 30-процентния спад в края на 2009 г.

Най-много преки чуждестранни инвестиции у нас са дошли с адрес „Австрия“. И само това е достатъчно, за да стане ясно, че тя е сред най-важните икономически партньори на България, и то от години. На езика на цифрите това гласи следното - австрийските компании са инвестирали общо 6.5 млрд. EUR в България за периода 1996-2009 г. Сумата представлява 18.3% от всички преки чуждестранни инвестиции у нас. А фирмите, които стоят зад тези капиталовложения, инвестират в почти всички сектори на българската икономика. И разбира се, не на последно място - близо 10% от най-големите инвеститори в България са именно австрийски корпорации.

Играчите Топ 10 на австрийските инвеститори

- ▶ Telecom Austria – комуникации
- ▶ EVN – енергетика
- ▶ Viva Ventures - комуникации
- ▶ Bank Austria – финанси
- ▶ OMV – търговия с петролни продукти
- ▶ Knauf – строителни материали
- ▶ Eurobilla – търговия на дребно
- ▶ Cronospan – дървообработване
- ▶ Palfinger – машиностроене
- ▶ Plansee Tizit – производство на инструменти

▶ Близо 6.5 млрд. EUR са инвестициите от Австрия към България за периода от 1996 до 2009 г.

Има ли криза - риторичен въпрос

Да, кризата неминуемо засегна и австрийските компании, а това се отрази на инвестиционните им планове зад граница. През миналата година в България са постъпили 371.3 млн. EUR австрийски капитали. Сумата не е малка, и то на фона на неблагоприятните икономически тенденции.

За полугодieto на 2010 г. „инвестициите“ от Австрия са 798 млн. EUR, но с отрицателен знак. „Това не е спад, а още по-малко отлив на инвестиции“, подчертават от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. Всъщност сумата е свързана с движения по револвиращи вътрешнофирмени кредити, обясняват експертите.

Австрийските инвеститори не само не се отказват от България, но дори гледат на нея с все по-благоклонен поглед, тъй като е член на ЕС, намира се на няколко часа път със самолет, данъците са ниски, а работната ръка - качествена и евтина. Някои от компаниите дори обмислят дали да не пренасочат дейността си тук за сметка на Китай, коментира в интервю за в. „Пари“ Михаел Ангерер, търговски представител на Австрия в България (вж. стр. 18). Според него на пазара има много малки фирми, което ще доведе до сливания или нови придобивания, като и в двата случая в главната роля отново може да се окажат австрийски компании. Някои от тях може вече да се намират

в България и да целят да разширят пазарния си дял, но е възможно да дойдат и нови, все още непознати играчи.

Бавно, но все пак възстановяване

Търговията между България и Австрия също има традиции и високи стойности. Най-значителните резултати в двустранния стокообмен бяха постигнати в годините след присъединяването на България към Европейския съюз - факт, който значително улесни търговията. Тогава общата сума на вноса и износа дори надхвърли 1 млрд. EUR, като само за 2008 г. бе достигната рекордната стойност от 1.3 млрд. EUR. През миналата година обаче стокообменът между двете държави отчете първия си спад от години. По данни на БНБ сумата на вноса и износа достигна около 910 млн. EUR, т.е. с 32.3% по-ниска на годишна база. Причините са ясни - от една страна, резкият скок от предходните години, от друга - влошаването на икономическата обстановка.

За полугодieto на 2010 г. обаче вече има лек оптимизъм. Стокообменът нараства с 3.2% спрямо миналата година и достига 404 млн. EUR. Износът се съживява с

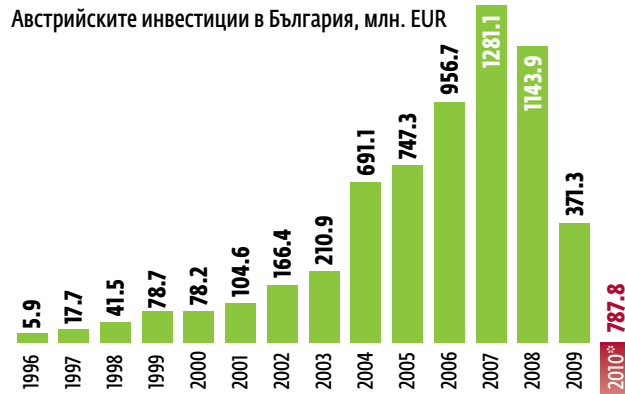
по-бързи темпове и отчита увеличение от около 12%, докато вносът - само 0.2%. Обяснението на различните темпове е, че вносът от Австрия е свързан предимно с техника и оборудване, а фирмите

все още не искат да влагат много средства в това перо, обяснява Ангерер. Но дори и така резултатите са оптимистични и ще продължат да се подобряват в бъдеще, смятат експертите.

Икономическите отношения между България и Австрия имат традиции и бъдеще. И доколко добрите прогнози и обещания ще се сбъднат, само времето ще покаже.

Дарина Черкезова

Австрийските инвестиции в България, млн. EUR

* за първите 6 месеца на годината

Източник: БНБ

home advantage
in central europe

home advantage in central europe. schoenherr is a leading corporate law firm with unmatched coverage in Central Europe. More than 300 lawyers in 12 offices contribute their experience, knowledge, talent and know-how to bring clients innovative legal solutions. Providing a mix of high-quality advice and effective, business-oriented solutions is at the heart of schoenherr's philosophy. www.schoenherr.eu

schoenherr
ATTORNEYS AT LAW

Интервю Михаил Ангерер, търговски представител на Австрия в България

Австрийските инвеститори се преориентират от Китай към България

Едни и същи данъци в различните общини може да бъдат дори с 15 пъти по-високи от тези в други, без да има някаква разлика в качеството

► **Австрия е инвеститор номер едно в България. Смятате ли, че австрийските компании ще запазят интереса си към България въпреки кризата?**

- Смятам, че Австрия определено ще продължи да бъде инвеститор номер едно в България и в бъдеще. Разбира се, има забавяне на новите инвестиции, тъй като заради кризата компаниите се опитват да оптимизират работата си и бъдещите си вложения. Но в същото време те се опитват и да разширят пазарния си дял. Пример в това отношение е "Мобил-Тел", която направи една успешна сделка и увеличи влиянието и дела си в телекомуникационния сектор.

В някои пазарни сегменти все още има множество фирми, а икономиката на страната е сравнително малка. Така че можем да очакваме в бъдеще вълна от сливания и придобивания. Това също ще даде нов шанс за много нови инвестиции, тъй като и външни фирми може да проявят интерес да купят дял или цяла нова фирма в България.

► **Кога за последен път имахте запитване от австрийска компания за възможности за инвестиции или търговия в България?**

- Това се случва непрекъснато. Ние даваме отговори както на специфични въпроси, така и общи оценки за състоянието на икономиката в страната. Нашият отговор по принцип е - ситуацията тук е стабилна.

► **Колко запитвания**

сте получили за тази година? Как се е променил броят им на годишна база?

- Запитванията се запазват на нивото си от 2009 г. Ние общуваме с около 1000-1100 австрийски фирми, като контактът ни с тях не е еднократен, така че броят на запитванията е около 4-5 хил. Фирмите се интересуват не само от възможността да инвестират тук, но имат и въпроси, свързани с търговията. Голяма част от запитванията са много конкретни, например кой може да произведе някаква метална част, за която дори ни изпращат рисунки.

► **Как представители на австрийските компании оценяват условията за правен бизнес в България?**

- Миналата седмица бях в Австрия и там се срещнах с представители на компании, които инвестират в Китай. Тогавашните коментираха, че сега преосмислят стратегията си и биха искали да се преориентират към някоя страна, която се намира по-близо, и казват, че това може да бъде България. Държавата има много предимства - производствената дейност тук също може да бъде евтина, страната се намира близо, на около 1.5 часа път със самолет, а освен това има по 8-9 пъти на ден полети между София и Виена. Няма проблеми при придвижването, тъй като и двете държави са в клуба "ЕС". Много по-бързо и разумно е да се инвестира тук, а не в Китай, може би с изключение на случаите, когато става въпрос за производство на милиони части например.

► **Какво им харесва и какво биха искали да се подобри?**

- Австрийските фирми казват, че рамката за насърчаване на чуждестранните инвестиции в страната по принцип е

„ **Можем да очакваме нови сливания и придобивания. Това също дава шанс за много нови инвестиции, тъй като и външни фирми може да проявят интерес да купят дял или цяла нова българска фирма**

положителна, но въпросът опира и до това как се прилага в действителност. По отношение на конкретното изпълнение вече има противоречиви коментари.

Много добра оценка получава данъчната система и по-конкретно плоският корпоративен данък. Цени се стабилността на валутата и на банковата система. Австрийските предприемачи обаче казват, че досега България не е успявала много успешно да комуникира тези свои предимства. Явно сега вече има положителна тенденция в това направление и новото правителство се опитва да промени имиджа на страната навън, но за това се иска и постоянство.

От фирмите казват, че оценяват, че има квалифицирана работна ръка в страната и това, че работните заплати все още са сравнително ниски. Всъщност последното е добре, когато компанията се занимава с производствена дейност и трябва да плаща заплати на служителите си в България, но не е чак толкова хубаво, ако внася и продава продукти тук, тъй като хората ще имат по-малко пари за харчене.

Освен това има и коментари, че е много важно да има прозрачност на всички нива и да се предприемат мерки срещу сивата икономика, тъй като това пречи не само на чуждестранните, но и на българските фирми.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Прави лошо впечатление, че условията за правен бизнес на местно ниво много се различават. Например едни и същи данъци в различните общини може да бъдат дори с 15 пъти по-високи от тези в други, без да има някаква разлика в качеството.

За инвеститорите е много важно България да подобри инфраструктурата си, не само асфалтовата, но и железопътната. Надявам се тук да се използват по-добре средствата от еврофондовете.

► **Каква е външната оценка на Австрия за усвояването на евро-субсидиите? Можете ли да помогнете с консултантите и в кои области?**

- Досега България не е използвала достатъчно добре еврофондовете, това е оценката. Но това важи и за Румъния. Факт е, че големите очаквания в началото на еврочленството не се реализираха. От друга страна, държавите, които се присъединиха през 2004 г., също имаха нужда от време, за да покажат по-добри резултати. Има забавяне в усвояването на парите в сферата на инфраструк-

турата и околната среда, а чрез тези сектори може да се създаде работа за много фирми. Австрия разполага с консултантите специално по отношение на инфраструктурните проекти - как се проектират, как се менажират и т.н., така че смятам, че можем да помогнем с експертна помощ в тази насока.

► **Доколко България е интересна за австрийските туристи? Ще се промени ли отношението им след промяната на ДДС за туристическия бизнес?**

- България и досега не е била първа дестинация за австрийските туристи, тъй като те по принцип избират по-близки дестинации, до които не се налага да летят със самолет като Италия или Хърватия. Намалването на данъците сигурно ще помогне, но не смятам, че ще увеличи драстично броя на туристите от Австрия. Със сигурност ще помогне и ако се подобри качеството на услугите, за да бъдат условията за почивка в България поне толкова добри, колкото и в Гърция или Турция, които също се намират в

района и са конкурентни дестинации. На трето, но не на последно място е важна рекламата. Сега се рекламира основно в няколко държави в Европа, които явно са основни за туристическия сектор. Австрия не е между тях, но от друга страна австрийците са платежоспособни туристи и ако са достатъчно добре информирани, те също ще идват повече в България.

Дарина Черкезова

В Пловдив 60 фирми от Австрия на изложението

► Австрия ще бъде представена на Пловдивския панаир, който се открива днес, с над 60 фирми. Само на собствения щанд на държавата ще има 15 компании.

► През ноември търговското представителство на страната ще организира събитие, свързано с използването на технологиите в горското стопанство.

► Предстои и конференция на тема енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници.

Нашето знание
служи на Вашия успех!

SYSTEMCERT
Zertifizierungsges.m.b.H.

СЕРТИФИКАЦИЯ НА СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

- ISO 9001:2008
- OHSAS 18001:2007

ОБУЧЕНИЕ И СЕРТИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛ

- Управление на качеството – одитори, вътрешни одитори, представители на ръководството по качеството
- Цялостна техническа поддръжка на производството – TPM
- Заваряване
- Мениджър проекти

www.systemcert-bg.com ♦ тел.: (02) 816 42 67 ♦ info@systemcert-bg.com

Austrian Airlines: We are flying away from the crisis

The company is planning to open up flights to Mumbai on 31 October 2010

► **Mr. Philip Nordfeldt, the International Air Transport Association (IATA) expects better profits for the industry. What is your prognosis for 2010?**

In September 2010, we are part of the Lufthansa group for exactly one year. With our restructuring program, we reduced our costs and also implemented our new, active market strategy. The first results are promising, even if we know that we have to continue to go this good and promising path.

In the first quarter, Austrian achieved an operating result of minus 64,7 million euros, and in the second quarter, it was only minus 2,3 million. Speaking about the total year, Austrian will sharply reduce the loss and will achieve a positive cash flow. We are planning a positive result in 2011.

In Aug you announced an increase in passengers and better financial results on yearly basis. What

are your expectations for September? And what about the period from January to September?

I am sorry, we do not go into uncertain prognosis, since unforeseeable external occurrences such as the volcano eruption in spring could spoil such a statement. We expect an even better result since in the airline industry, the third quarter is traditionally the best quarter in terms of business results. It has to be said, that the fourth quarter and the start of the new year (first quarter) traditionally are worse.

► **Do you have plans for new destinations?**

We are going to open up our flights to Mumbai in India on 31. October 2010. We will fly to Mumbai five times a week. We will keep up our service to New Delhi in India, and we will even expand our service with one additional flight per week from five to six flights per week.

Apart from that, we are always evaluating new destinations.

► **Do you foresee redirection of fleet from charter flights to regular flights?**

This is part of our new market strategy. We focus on the markets and destinations with big passenger volume, and we operate the biggest and very comfortable aircraft in our fleet on this routes.

We operate our Boeing B737s and also our Airbus 320s fleet mostly in scheduled service. We reduced the number of charter flights this year in

order to strengthen the scheduled service.

► **What are the preferences for the loyal customers of the company?**

At Austrian Airlines every single passenger can earn miles in the world's biggest frequent flyer program Miles & More.

These miles can be used to book other flights, to book upgrades, or to buy

goods at shops. More details can be found via <http://www.miles-and-more.com>.

In addition, we recently have introduced numerous ancillary services for our customers: The three most important ones are the upgrade possibility from Economy to Business Class which can be bought by Miles out of our frequent flyer program Miles & More or with credit

CV

Philip Nordfeldt

► Ambitious and target oriented coaching manager with a strong sales focus. Good communication and leader skills. Firm and focus driven.

► 2010 - Country Manager Bulgaria & Macedonia, Austrian Airlines Group

► 2007-9 Country Manager Greece, Austrian Airlines Group

► 2005-7 Country Manager Sweden, Austrian Airlines Group

card, we offer a lounge access for our Economy Class passengers to be bought with credit card, and we also offer a seat with additional leg room space on our long haul flights – also to be bought with credit card.

All these offers are available upon short notice, the passenger can choose these services when checking in online at www.austrian.com.

Виена от 69 Euro

ЗАМИНИ & СЕ ВЪРНИ

5 x дневно София - Виена с Австрийски Авиолинии
All inclusive: двупосочен билет, включени летищни такси, превоз на багаж, напитки и закуска.

Austrian
We fly for your smile.

начисляване на мили към Miles & More.
Информация и резервации на www.austrian.com, 02 8060000/01
или във вашата пътническа агенция.

20 БЪЛГАРИЯ & АВСТРИЯ

Бизнесът коментира

В България е хубаво, а догодина - още повече

Всички австрийски компании смятат България за добро място за инвестиции и работа, но имат малко забележки по отношение на работата на държавните структури и бюрокрацията. Това показва запитване на в. „Пари“ сред компаниите,

регистрирани у нас, с австрийски акционери. Попитахме фирмите какво мислят за условията за правене на бизнес в България, как се справят с кризата и какво ново се случва с бизнеса им. Оказа се, че кризата създава трудности за техните клиенти, което се отразява и на приходите им. Попаднахме обаче и на примери за компании,

които „печелят“, тъй като се увеличава търсенето на услугите им, които са по-специфични, например застраховане на риска или събиране на вземания.

И на финала пак единотомислие. За 2011 г. всички са оптимистично настроени. Или поне си пожелават новата година да е по-добра от старата за бизнеса им.

Кризата направи бизнеса по-предпазлив

Българският пазар предлага много възможности за развитие и носи голям потенциал. В голяма степен това важи за пазара на услуги в областта на риск мениджмънта.

В нашия сектор кризата се отрази две посоки. От една страна, имаше засилен интерес към услугите, които предлагаме, като например събирането на забавени плащания или застраховане на оборота.

От друга страна обаче кризата направи много компании доста пасивни и не всички проявяваха

Камелия Попова,
управител на Coface Bulgaria

смелостта да предприемат конкретни действия. Не бива да забравяме и още една посока на влияние, която е изцяло позитивна - компаниите извлякоха поука, че е важно да вземат навременни мерки за сигур-

ността на своя бизнес.

Очакванията ни са, че секторът ще продължава да се развива изключително интензивно. Все още доста малка част от българските компании - едва около 10% - застраховат оборота си, докато в Западна Европа този процент е около 80-90. Нашата прогноза е, че обемът на сделките, застраховани срещу лоши плащания у нас през 2010 г., ще бъде два пъти по-голям спрямо предходната. Тенденцията да се увеличава броят на застрахованите срещу лоши плащания ще се задържи и в бъдеще.

Умерен оптимист съм за бъдещето

България е страна с привлекателни възможности за развиване на разнообразни бизнес проекти. За близо шестте години, откакто „ЕВН България“ е на българския пазар, дружеството е инвестирало над 680 млн. лв. А само за 2010 г. инвестиционната ни програма е за 180 млн. лв. Най-големият проект, който реализираме в момента, е строителството на ново когенерационно съоръжение на ТЕЦ „Север“ в Пловдив за 100 млн. лв.

Кризата е глобална и тя се отразява на всички бизнес субекти. Много от нашите

Йорз Золфелнер,
регионален мениджър на ЕВН България

стопански потребители изпитват остри проблеми, което се отразява и в нивата на електропотреблението им. Намалените като цяло финансови ресурси правят все по-трудна нашата работа, но въпреки това правим всичко

възможно да не намаляваме темповете, с които инвестираме, и се стремим да не правим компромис с услугата, която предоставяме.

Трудно ми е да правя конкретни прогнози за 2011 г. в тази обстановка на глобална несигурност. Искрено се надявам икономиките постепенно да се стабилизируют и да започне процесът на възстановяване. Инфраструктурните компании са относително по-стабилни в период на кризи, но общият подем ще помогне много и на нас. Ето защо ще кажа, че съм умерен оптимист.

Четирикратно нарасна търсенето на услуги за събиране на вземания

С настъпването на финансовата криза броят на запитванията, които получаваме във връзка с предоставяне на услуги за събиране на вземания, се увеличи 3-4 пъти. Обикновено чуждестранните компании не може да съберат дълговете си, свързани с доставки на стоки.

Не е правилно обаче да се каже, че само българските фирми са длъжници. Наблюдава се и обратното - български фирми търсят посредничеството на адвокати, за да си съберат вземанията от чужди контрагенти. В

Александра Дойчинова,
управляващ партньор в Schoenherr

най-масовия случай става въпрос за транспортни компании, които са извършили транспортна услуга в чужбина. Броят на запитванията от чужденци спрямо тези на българи е 4 към 1.

Всъщност нашата компания се фокусира върху услуги, свързани със закупуване на активи от чуждестранни граждани. За последната година и половината броят и обемът на сделките обаче намалеха, като най-значителни бяха спадовете в сферата на недвижимите имоти. Но в енергетиката и особено в сектора на възобновяемите енергийни източници има по-голям търсене. Все пак аз съм оптимист и смятам, че през 2011 г. ситуацията ще се подобри и можем да очакваме повече сделки.

TASCHEVA & PARTNER ANWALTSSOZIELTÄT

Seit 20 Jahren übernehmen wir nicht einfach ein Mandat, wir übernehmen Verantwortung!

Immobilien- und Baurecht, Energierecht, Handels- und Gesellschaftsrecht, Vertragsrecht, M&A, Arbeitsrecht, Projektmanagement, Prozessvertretung, Steuerberatung und Steueroptimierung

Beratung in Deutsch und Englisch.

Anwaltssozietät Tascheva & Partner
Marko Balabanov Strasse 4,
1303 Sofia, Bulgarien
Email: office@taschevapartner.com
Web: www.taschevapartner.com

RA Nelli Tascheva
Geschäftsführende Partnerin

- Mitglied von Austrian Business Circle
- Vorstand der Anwaltskammer, Sofia
- Mitglied des Vorstands von World Trade Center - Interpred, Sofia

„Оценяваме средата за правене на бизнес в България положително. Въпреки това все още има нужда от подобрене най-вече в областта на администрацията, съдебната система и бързината и качеството на реакция на държавния апарат при подпомагането на бизнеса

Валентин Василев,
ръководител на отгел „Експанзия“ в „гм България“

50% от фирмите имат проблеми с лизинговите си договори

През миналата година лизинговият пазар се промени сериозно. Нови клиенти почти нямаше. Основното, върху което се концентрирахме, е управлението на портфейла и работата с клиенти, при които финансовото им състояние е сериозно засегнато от кризата. В момента около 50-60% от фирмите, които са сключили договори за лизинг, изпитват трудности. За 10-15% проблемите са изключително сериозни и дори при половината

Борислав Тодоров,
управляващ съдружник в Kuehn Leasing Bulgaria

от този дял се стигна до изземване на машините. Заради кризата фирмите се преориентираха от лизинг на нови активи към лизинг на такива, които са „втора ръка“. Около 70% от сделките вече са от втората категория.

Смятам, че все пак през 2011 г. делът на необслужените лизингови договори ще се намали. Надявам се, че дори ще започнем да увеличаваме броя на новите договори.

„ИМОРЕНТ“ отчете 40 години успешен бизнес в ЦИЕ

Лизинговата компания на Ерсте банк обслужва 12 500 клиенти в 14 страни и притежава активи за над 6.4 млрд. EUR

Водещата австрийска компания IMMORENT отчете лизингово портфолио на стойност над 6.4 млрд. EUR наврх 40-годишнината от основаването си.

Дружеството, което е част от най-голямата банкова група в Австрия - Erste Bank und Sparkassen, е специализирано в сферата на лизинговото финансиране на недвижими имоти и движимо имущество, както и в развитието на инвестиционни стро-

ителни проекти. През последните четири десетилетия IMMORENT се развиваше с динамични темпове, като основа филиали и смесени дружества в Австрия и още 13 страни от Централна и Източна Европа. Дъщерното дружество на компанията у нас – „ИМОРЕНТ БЪЛГАРИЯ“, е учредено през 2004 г.

В началото

Стартът на този успешен бизнес модел е даден през 1970 г. с финан-

►Милен Петров, управител с ресор „Развитие на проекти“

сирането на строежа на новата централа на германския технологичен концерн Siemens във Виена. Проектът за модерен административен

комплекс в Леополдау, 21 район на австрийската столица, е на стойност 86 млн. шилинга. Тогава малък екип от ентузиастични - служители на джиро

►Светослав Делчев, управител с ресор „Лизинг“

централата на австрийските спестовни каси, предлага една съвсем нова форма на финансиране като алтернатива на обикновеното банково кредитиране – лизинг. Идеята е „внесена“ от Америка и е абсолютно непозната на австрийците.

Лизингът се лансира като финансиране „по мярка“ на инвеститора. Новата „формула“ осигурява рентабилност на инвестицията както за бизнеса и финансиращите институции, така и за обществото и държавата.

Така е дадена зелена светлина на първия лизингов проект в Австрия, а новоучреденото проектно дружество приема името IMMORENT, което синтезира неговата основна дейност и предлаганата продуктова гама – финансиране, проектиране, строителство и отдаване под наем на недвижими имоти.

През 1990 г. IMMORENT вече се утвърждава като безспорен лидер в лизинга на недвижими имоти в Австрия с близо 25% пазарен дял.

Дейност в България

Въпреки кризата и променливия местен бизнес климат компанията на Erste Group в България отчете активи на стойност над 85.2 млн. EUR, а в сегмента на недвижимите имоти (финансов лизинг) се нарежда на водеща позиции с 22% пазарен дял за първото полугодие на 2010 г. В портфолиото влизат десетки успешни проекти на големи, средни и малки предприятия от всички сектори като завода на японския концерн Yazaki в Ямбол, новата централа на Schenker в Божурище, модерни мултифункционални сгради в София и страната, машини и оборудване.

„Тази година при нас се засили тенденцията към финансиране по схемата „обратен лизинг“, но се подготвят и няколко проекта за финансиране на строителство“, пояснява Светослав Делчев, управител на дружеството с ресор „Лизинг“. Рентабилността им е гарантирана с дългосрочни

договори за наем с международни търговски вериги. „Лизингът ще продължава да е отворен преди всичко към търговските и логистични площи“, категоричен е той.

В развитие

„Вярваме в България и сме решени да останем тук. С това сме различни от другите инвеститори – не следваме бързите пари, а залагаме на дългосрочните проекти“, заявява д-р Гертруд Майзел-Ортнер, член на управителния съвет на IMMORENT.

В момента компанията има три инвестиционни проекта за близо 50 млн. EUR, които са в процес на развитие. Наскоро бе даден старт на строителството на офис сграда на бул. „Тодор Александров“ в София. „Безспорно най-голямото предизвикателство пред нас ще е реализацията на проекта. Но въпреки трудния наем пазар и свръхпредлагането в офисния сегмент вярваме, че той ще бъде оценен със своите предимства“, заявява Милен Петров, управител с ресор „Развитие на инвестиционни проекти“. Бъдещият бизнес център с офиси клас А е с централна локация, лесен достъп с личен и обществен транспорт и осигурени паркоместа. Като надежден и дългосрочен европейски партньор на фирмите наематели „ИМОРЕНТ“ гарантира високото качество на строителството.

„В сегмента продължава да расте предлагането на нови площи, което води до спад на наемните нива, констатира Милен Петров. Затова инвеститорите са принудени да проявяват гъвкавост в условията за отдаване на сградите, предлагайки периоди, освободени от наем, стъпаловидни наеми, безплатен паркинг и др.

„Имаме пълна проектна и финансова готовност да започнем строителството на още два проекта в София – жилищен комплекс InGreen Residence в Симеоново и офисна сграда на ул. „Вашингтон“, казва Петров. По думите му стартирането на жилищния проект ще зависи от развитието на пазара, който бе засегнат тежко от финансовата криза. Макар че в началото на 2010 г. е регистрирана тенденция на релно търсене на жилища, неговата прогноза е, че подобряването на макроикономическата ситуация и засилената активност на банките бавно ще съживят пазара.

www.immorent.bg

Рентабилност, която може да се види.

Завод за автомобилно оборудване YAZAKI в Ямбол

Производствена база на печатница РОТОПРИНТ в Радино поле

IMMORENT

Member of Erste Group

ИМОРЕНТ БЪЛГАРИЯ е 100% дъщерно дружество на IMMORENT AG - лизинговата компания на Erste Group, Виена. ИМОРЕНТ е сред водещите в сферата на лизинговото финансиране и развитието на инвестиционни проекти за недвижими имоти в Австрия и страните от Централна и Източна Европа. Инвестициите в България са насочени към модерни бизнес центрове, индустриални и логистични бази, търговски и жилищни комплекси, офис сгради. Нашите експерти предлагат оптималните решения за финансиране на вашите инвестиционни проекти. С нас създавате стойност в България.

ИМОРЕНТ БЪЛГАРИЯ ЕООД, ул. „Парчевич“ № 42, 1000 София, тел.: (+359 2) 930 41 00, факс: (+359 2) 930 41 22, E-Mail: office@immorent.bg

Бизнесът е двигателят на туризма между Австрия и България

Българите пътуват за ски ваканции, а австрийците се интересуват от родните културни забележителности

За час и половина можете да отидете от София до Пловдив с кола или от София до Виена със самолет. И двата варианта предлагат добри възможности за почивка, забавления или правене на бизнес. Но само във Виена можете да пиете истинско виенско кафе, да се качите на истинското виенско колело, да влезете в замъци на крале и кралици, да усетите истинската класа на операта или просто да си понапазарувате качествени дрехи от вериги магазини, които все още не са превзели България. Но когато обаче заговорим за бизнес, мащабите са коренно различни.

Почивка или бизнес

„Бизнес пътуванията преобладават и при българите

► Близките разстояния и честите полети улесняват пътуванията, свързани с бизнес дела между България и Австрия

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

те, и при австрийците”, коментира за в. „Пари” Ирена Георгиева, председател на Асоциацията на българските туроператори и туристически агенти. Обикновено те са кратки, за максимум ден-два.

За българите все по-актуални стават и шопинг

туровете през уикенда, но Австрия все още е по-търсена като място за каране на ски през зимата. В момента туристическите агенции предлагат оферти за уикенд във Виена на цени от около 200 EUR, пакет предколедна Виена с пет

нощувки излиза около 400 EUR, а седемдневната ски ваканция - около 500 EUR.

Wo ist Bulgaria?

За австрийския турист България не е чак толкова популярна като дестинация за туризъм,

а по-скоро като място за правене на бизнес. За почивка австрийците обикновено избират дестинация, която се намира наблизо и може да се пътува с кола. Затова и в повечето случаи остават в Централна Европа. Въпреки това обаче има туристи, които стигат и до Черноморието, движени от любопитството си. Повечето обаче идват в страната покрай туристически обиколки в региона или във връзка с оферта за културно-опознавателна обиколка на забележителностите.

Между София и Виена

През миналата година пътуванията от България до Австрия са общо около 80 хил., с което немскоезичната страна заема десето място в класацията на дестинациите, показва статистиката. В същото време в обратната посока са били извършени около 116 хил. пътувания. И ако разходите до Австрия спадат с около 42%, то тези към

България се увеличават с около 46%. През първите шест месеца на 2010 г. тенденцията се задържа при изходящите пътувания, но и при входящите има лек спад от 0.2%

Изводите от статистиката са няколко. Първо, много повече австрийци идват у нас, отколкото българци в Австрия. Интересът на австрийските бизнесмени или туристи е относително стабилен. В същото време кризата е съкратила бюджета на българите за пътувания по бизнес или за почивка. Всъщност показателно е, че пътуванията не само до Австрия, но и до други държави в Централна Европа са спаднали за миналата година.

При всички положения и бизнес пътуванията, и такива с цел почивка ще продължава да има. Може би е въпрос на малко повече реклама или на малко по-добри финансови условия, за да има подобряване, а не спадове в резултатите.

Дарина Черкезова

Constantia
Duropack

Big enough to dare,
small enough to care.

Административната сграда на завода в Пазарджик

Велпапен агрегат

Ръководството на Дуропак Тракия Папир в лицето на (отляво надясно) Т. Карабойчев - търговски директор; А. Солдатска - финанси и контролинг; А. Георгиев - директор ПВО; Р. Чомпалова - управление на качеството; Г. Ненов - директор ПХ и двамата изпълнителни директори - Д. Деспотова и Ат. Калудов - на предна линия

В края на 2005 г. австрийският холдинг Constantia Packaging AG, чрез дъщерната си група Duropack AG - Виена, придобива най-големия производител на хартия, велпапе и опаковки от велпапе в България, „Тракия Папир”.

С инвестираните 18 млн. EUR се дава нов, мощен тласък на цялото производство и стабилното присъствие на пазара.

Днес "Дуропак Тракия Папир" - Пазарджик, със своите 60% пазарен дял е Лидерът в областта на производство и продажби на велпапе и опаковки в България!

Производството на хартия за велпапе, а през по-

следните месеци вече и с бяло покритие, е едно от най-големите предимства на фирмата, което позволява и осигурява завидно качество и постоянство.

Наличието на два BHS - велпапни агрегата дава изключителна сигурност на велпапното производство, изразяваща се в непрекъсваем режим на работа, разнообразие от вълни, ширини и качества.

Значителният ръст (близо 45% само през последната година) в производството и продажбите на опаковки се дължи до голяма степен на новите, модерни и мощни слотерни и щанцови машини, най-ново поколение ротор-

на щанца, сгъвачно-лепачна машина и др., които покриват изцяло потребностите на пазара за опаковки - от малката кутийка до огромния кашон.

„Мисия; Визия; Ценности” - Какво са те без верните хора?!

"Дуропак Тракия Папир" мотивира, инвестира и застава зад всеки от своите служители и работници, защото най-голямата ценност за фирмата са Хората - с техния професионализъм, стремеж и всеотдайност. Обучения, семинари, срещи и т.н. са ежедневие за всички нива от персонала.

Всичко описано дотук се случва с изключително

успешните помощ и подкрепа от ръководството на Duropack Групата, която само преди броени месеци нарасна почти двойно с покупката на Групата от фирми "Белисче" в Хърватия, Сърбия, Словения и Македония.

От само себе си се разбира, че начинът на поемане на отговорности, взаимоотношенията, атмосферата и поведението в завода в Пазарджик заимстват и се определят от тези на голямата международна компания и са предпоставка за бъдещо развитие и още по-значими успехи, защото българите обичат да се учат, да се трудят и да следват най-добрите!

Ротошанца Göpfert Evolution

Rapidbox - линия за голямогабаритни опаковки

Хартиена машина

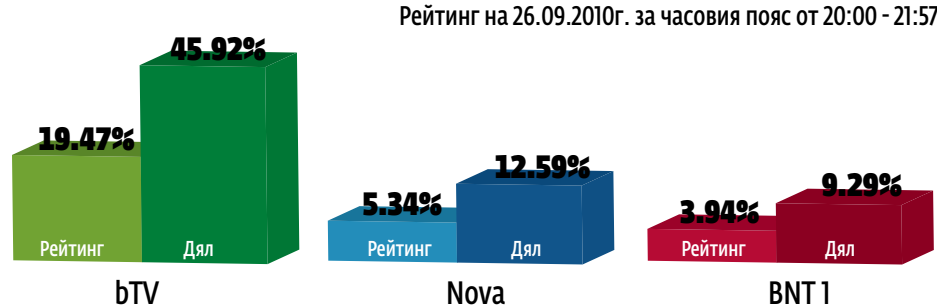
Класация

„Стъклен дом” би собствения си рекорд

Сериалът „Стъклен дом” би собствения си рейтингов рекорд. Според данните на TV Plan/TNS над 1.4 млн. (19%) зрители са гледали внимателно пилотния епизод от втория сезон на сериала в

неделя вечерта. За сравнение последните серии на филма през май са били следени редовно средно от 1 млн. души (14%). Така пазарният дял на „Стъклен дом” се качи от 43 на близо 46%. Ако съдим по рейтингите, сериалът на bTV е наистина най-успешната българска поредица. Досега реализираните

наши телевизионни филмови продукции не можеха да се похвалят с гледаемост повече от 8%. С попадението си в неделя вечерта „Стъклен дом” разби риалити предаването на Нова тв „Истината за нас”. Според данните то е било гледано само от около 387 хил. души, или малко над 5%.

Цифровизацията - показател за ефективна реклама

► Първият епизод на шоуто „Байландо - сцена на мечтите” не постигна гарантирания рейтинг от минимум 7.5%

„Ефективността на рекламата се измерва не само с пийпълметричните данни, но и с много други показатели

„М-Тел”

8.5

► процента е максималният рейтинг, който Нова тв гарантира на рекламодателите, че шоуто „Байландо - сцена на мечтите” ще постигне

PR манипулации за повече зрители

Истинската ефективност на рекламата в телевизията ще проличи едва след масовото въвеждане на цифровизацията. Тогава механизмите за измерване на аудиторията ще станат по-точни. Това твърдят медийни експерти и рекламодатели.

Засега цифровата телевизия не се включва в пийпълметрията, а тя обхваща голяма част от аудиторията. Това е и основният проблем на измерването на гледаемостта у нас - не се обхващат всички зрители, нито дори по-голямата част от тях, а само малка извадка. Методологията на измерване е обект на спорове и конфликти между участниците на медийния пазар от години. Докато цифровизацията навлезе по-масово обаче в България, рекламодателите ще продължават сяпа да се доверяват на пийпълметрията в сегашния ѝ вариант и на гаранциите на телевизиите. Дотогава и електронните медии ще продължават да се борят с позволени и непозволени средства за висок рейтинг.

Рейтинговата война
Въпреки че гледаемост-

„Тази игра на рейтинги е полезна, тъй като кара рекламодателите да инвестират в по-широк микс от канали и предавания, за да бъде достигната достатъчно ефективна комуникация

„Виваком”

та е един от основните елементи за привличане на повече рекламодатели, рейтинговата война между телевизиите, която често преминава в манипулативен PR, е насочена към зрителите. По-големите рекламодатели са абонирани за панелите на пийпълметричните агенции и сами анализират данните им. Затова те трудно биха се повлияли от манипулирана информация, смятат медийни експерти.

Словесната схватка между bTV и Нова

Поредният скандал за рейтингите на двете конкурентни телевизии bTV и Нова тв отново отвори темата за достоверността и надеждността на пийпълметрията у нас.

„Ние предоставяме на всички наши абонати еднакъв панел информация, която те имат право да тълкуват както пожелаят, като носят последствията от това”, казва в своя защита Мила Николова от пийпълметричната агенция TV Plan/TNS.

Казусът беше следният. Нова тв разпространи информация за доста висока гледаемост на първия епизод на най-скъпата си продукция този сезон - „Байландо - сцена на мечтите”. След това bTV я оспори. И докато медиите спориха кой е прав, заблудата излезе наяве. Цифрите, разпространени от Нова тв, са верни, но са поднесени в заблуда на зрителите. Тя идва оттам, че никъде в информацията на телевизията не се казва какво точно показват числата. Те не са данни за рейтинг, както вероятно са помислили повечето зрители, а обхват

на аудиторията. Разликата е само в някакви си 14 минути. При обхвата на аудиторията устройството следи колко домакинства са попаднали на предаването в рамките на минутата. Това съвсем не означава, че са го гледали. Истинският рейтинг се измерва, когато хората се задържат повече от 15 минути на съответния канал. Така реално гледалите „Байландо - сцена на мечтите” се оказват не 1.7 млн. зрители, а само 469 хил., или 6.5% - с някакви си 1.2 млн. души по-малко.

Непотвърдени гаранции

Това число обаче е съкрушително за рекламодателите, които са платили за гарантиран рейтинг от минимум 7.5%. Според прогнозните разчети на Нова тв, публикувани в медийната агенция Pigo 97, шоуто трябва да постигне минимум 7.5 и максимум 8.5% рейтинг - а не обхват на аудиторията. С първия си епизод обаче то не го постига, следователно... трябва му повече пиар и реклама. Резултатът е налице.

Елена Петкова

КАК ДА ИЗПРАТИТЕ ВАШЕТО БИЗНЕС ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА ПРАВИЛНИЯ АДРЕС

За да е успешна вашата маркетингова стратегия, поръчай адресен списък.
www.daxy.com

ПРЕДИ ДА ПУСНЕШ ПИСМОТО!

► До 31 октомври всеки може да напине през градинката пред Народния театър, за да си хареса книга за четене или да остави ново заглавие в откритата библиотека. След това тя ще се премести в националната библиотека, а през декември ще стигне до традиционния Панаир на книгата

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Библиотека на пътека

София приюти първата отворена кабинка за обмен на книги

Представи си поредния работен ден. Ставане, закуска, кафе. Заклучваш вратата, сепваш се, но после си спомняш, че си изключил ютията. Хукваш по задачи. Следва обяд. Сядаш на любимото си място, пресягаш се към чантата и осъзнаваш, че книгата е останала вкъщи. Добрата новина е, че ако си близо до Народния театър, проблемът има решение.

Книги в парка

До 31 октомври в Софийската градска градина до шахматистите ще работи първата в България достъпна за всички кабинка за книги. Симпатичната етажерка във формата на отворена книга приютава хартиените тела на спонтанния литературообмен. Всеки може да почете в парка или да вземе роман за вкъщи, който после да върне или да замени с (не)любим екземпляр от личната си библиотека. Какво ще стане, ако не го върнете ли? Нищо. Столичната охрана е поела задачата да пази кабинката от вандали. Но дори някой да „задигне“ книга, те са за това, за взимане, казва дизайнерът на кабинката Райчо Станев.

„Библиотека на случайността“

Поводът за проекта „Отворена книга“ е Европейският ден на езиците 2010 (26 септември), а инициатори са библиотеката на „Гьоте институт - България“ в лицето на своя директор

► Директорът на библиотеката на „Гьоте институт - България“ Бианка Рекенбайл и дизайнерът Райчо Станев са инициатори на идеята

Бианка Рекенбайл и Станев с подкрепата на Столичната община. Идеята е книгата - малка и голяма, шарена, едноцветна, с твърди и меки корици, чуждоезична, българска, нова и лъскава или измачкана от многобройни погледи - да се завърне в центъра на градското пространство. Книгите, както и хората, са различни, а малката кабинка в градината с фонтаните е мястото, където може да се получи задочен диалог на литературните пристрастия.

Началото беше поставено

с романи от фонда на библиотеката в „Гьоте институт“, откъдето всеки ден ще идват нови немскоезични заглавия. Част от тях вече намериха четящите си осигурители. Не липсват и ентусиасти, готови да поверят своите литературни предложения на вниманието на случайния читател.

Така „Отворена книга“ се превръща в жива, променяща се библиотека, „социална скулптура“, носеща отпечатъците на индивидуалната литературна картина на града. По думите на Рекенбайл - „библиотека на

случайността“.

Въпрос на традиция

Засиленото немскоезично присъствие е обяснимо, тъй като отворените книжни кабинки се появяват именно в Германия. В началото на 90-те години са инсталирани първите „безплатни отворени библиотеки“ в Дармщат и Хановър, разказва Рекенбайл. Дали поради състоянието на все още стабилизираща се обединена Германия, или поради добрата алтернатива на традиционно скъпите книги, проектът бързо спечелва сърцата и очите на четящите германци. Следват открити библиотеки в Бон, Кьолн, а по-късно и в Австрия.

Днес в Германия да се пресегнеш на улицата за интересна книга от градската етажерка е вече традиция. За нея всеки ден се грижат т. нар. кръстници на библиотеката - хора, съгласили се да пазят кабинките от вандали и да ги поддържат в добър вид. Направените обществени проучвания показват, че хората са готови да организират размяната и на други стоки по същия модел.

Да се заеме идеята за България хрумва на Рекенбайл. След това идва подкрепата на визуалния артист Райчо Станев, който изготвя дизайн на кабинката.

Градску уют

Останалото е история, която литературно изкушените предстои да напишат. След

края на октомври отворената книга се премества в националната библиотека, а през декември отива на Панаира на книгата. Засега няма планове за излизане извън столицата, но нищо не пречи идеята да се при-

ложи и другаде. В крайна сметка обликът на всяко семейство личи по личната библиотека и е хубаво всеки град да създаде своя. А и, признайте, че така ще стане по-жив и уютен.

Марина Узунова

► За първи път отворените кабинки за книги се появяват през 90-те години в Германия